

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	22.12.2008
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	25.01.2009
Avaldamismärge:	

Lennundusseadus¹

Vastu võetud 17.02.1999

[RT I 1999, 26, 376](#)

jõustumine 01.09.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.10.2001	RT I 2001, 87, 525	01.01.2002
15.05.2002	RT I 2002, 47, 297	01.01.2003
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
12.02.2003	RT I 2003, 23, 138	15.04.2003
12.02.2003	RT I 2003, 23, 143	15.03.2003, osaliselt 1.06.2004
17.12.2003	RT I 2003, 88, 594	08.01.2004
24.03.2004	RT I 2004, 25, 169	26.04.2004
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
10.11.2004	RT I 2004, 81, 541	10.12.2004
08.12.2004	RT I 2004, 87, 593	01.01.2005
05.05.2005	RT I 2005, 29, 216	27.05.2005, osaliselt 15.07.2005, 1.08.2005, 1.01.2006 ja 1.03.2006
19.04.2006	RT I 2006, 21, 159	01.06.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
24.01.2007	RT I 2007, 10, 47	07.02.2007
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
19.06.2008	RT I 2008, 27, 179	01.07.2008
01.07.2008	RT III 2008, 33, 223	01.07.2008
19.11.2008	RT I 2008, 52, 290	22.12.2008

Muudetud Riigikohtu Põhiseaduslikkuse Järelevalve Kohtukollegiumi 1.07.2008. a kohtuotsusega nr 3-4-1-6-08 (avaldatud 11.07.2008. a – [RT III 2008, 33, 223](#) – jõustumise aeg 1.07.2008), mille resolutsioon tunnustab lennundusseaduse § 7¹ lõike 2 teise lause põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks osas, milles see ei taga kehtestatud avalik-õigusliku rahalise kohustuse elementide kindlaksmääramist kooskõlas PS §-s 113 sätestatud seadusereservatsiooniga.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab lennundustegevuse ja lennundusjulgestuse korraldamise ning lennuohutuse tagamise alused.

[[RT I 2008, 52, 290](#)- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennundustegevuseks loetakse tegevusvaldkonda, mis on seotud õhusõiduki käitamise, mehitamise, valmistamise ja hoolduse, lennuliikluse teenindamise, lennuväljade ja kopteriväljakute käitamise ning lennundusspetsialistide koolitamisega.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse kehtivus

(1) Käesoleva seaduse sätteid rakendatakse tsiviillennunduses ja riiklikus lennunduses, kui seaduse või välislepinguga ei ole sätestatud teisiti. Kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti, laieneb see kaitselelendusele ja Eesti Vabariigiga kollektiivse enesekaitse põhimõtet sisaldava lepingu osapoolteks oleva riigi relvajõudude õhusõidukite riigikaitse eesmärgiga lennundustegevusele ulatuses, mis ei takista riigikaitse ülesannete täitmist.

(2) Käesoleva seaduse sätted laienevad:

- 1) Eesti ja välisriikide õhusõidukitele Eesti õhuruumis;
- 2) Eesti õhusõidukitele väljaspool Eesti õhuruumi riikidevaheliste kokkulepetega sätestatud ulatuses ja korras.

(3) Käesolev seadus ja sellest tulenevad õigusaktid laienevad Eesti õhusõidukitega teostatavale veondusele välisriigi õhuruumis, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti või kui see ei ole vastuolus selle välisriigi seadusega, mida rakendatakse vastastikusel kokkuleppel selle riigiga või rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud printsiipide kohaselt.

(4) Vabariigi Valitsus võib vastastikusel kokkuleppel välisriigiga kehtestada käesoleva seaduse sätete rakendamise õhusõidukite suhtes, mis on selle välisriigi registris, kuid mis on renditud või muul viisil Eesti käitaja kasutusse antud.

(5) Vabariigi Valitsus võib vastastikusel kokkuleppel välisriigiga kehtestada, et käesoleva seaduse sätteid ei rakendata nende õhusõidukite suhtes, mis on registreeritud Eestis, kuid on renditud või muul viisil välismaise käitaja kasutusse antud.

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

§ 3. Eesti õhuruum ja Tallinna lennuinfo piirkond

(1) Eesti õhuruum on Eesti maa-ala, territoriaal- ja sisevete ning piiriveekogude Eestile kuuluvate osade kohal asuv õhuruum.

(2) Tallinna lennuinfo piirkond on õhuruumiosa, milles Eesti osutab lennuliiklusteenuseid Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni poolt kinnitatud kahepoolsete kokkulepete alusel.

[RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

§ 4. Eesti õhuruumi ja Tallinna lennuinfo piirkonna kasutamine

(1) Eesti õhuruumi ja Tallinna lennuinfo piirkonna kasutamise ja lennuliikluse teenindamise korra ning lennupiirangud kehtestab Vabariigi Valitsus.

(2) Eesti õhuruumi ja Tallinna lennuinfo piirkonna kasutamist korraldab Lennuamet ning lennuliikluse teenindamise tsiviillennunduses tagavad sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutajad.

[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(3) Õhusõidukite liiklemisel Tallinna lennuinfo piirkonnas tuleb juhendada lennureeglitest. [Lennureeglid kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni nõuetega. Lennureeglid kooskõlastatakse Kaitseministeeriumiga.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(4) Tallinna lennuinfo piirkonnas võib lennata õhusõidukiga, millel on Eesti riikkondsus, Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni liikmesmaa riikkondsus või Eestiga sellekohase lepingu sõlminud välisriigi riikkondsus .

(5) Välisriigi riiklikule õhusõidukile Eesti õhuruumi sisenemise, Eesti Vabariigi territooriumil maandumise või üle territooriumi lendamise loa andmine otsustatakse rahvusvahelise sõjalise koostöö seaduse alusel.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5¹) Välisriigi riigipea või valitsusliikme ametliku visiidiga, muu välispoliitiliselt olulise ametliku visiidiga või muu diplomaatilise missiooniga seotud lendu teostavale õhusõidukile Eesti Vabariigi õhuruumi sisenemise, Eesti Vabariigi territooriumil maandumise või üle territooriumi lendamise loa, mida ei menetleta käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel, annab välisminister või tema volitatud ametiisik.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5²) Ametliku visiidiga või muu diplomaatilise missiooniga seotud välisriigi õhusõidukile lennuloa andmise korra kehtestab välisminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) Lennuamet võib anda lennuloa õhusõidukile, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 4 toodud nõuetele, kui lend on seotud sanitaar-, avarii-, otsingu- või päästetööde sooritamiselega.

(7) Loa tsiviilõhusõidukile lennuks ülehelikiirusel Eesti õhuruumis või Tallinna lennuinfoiirkonnas võib anda majandus- ja kommunikatsiooniminister, kui lend ei ohusta keskkonda ja teiste õhusõidukite lende. [Piirangud riiklikule õhusõidukile lennuks ülehelikiirusel kehtestab Vabariigi Valitsus](#).

§ 5. Õhusõiduk

(1) Õhusõiduk on aparaat, mis püsib atmosfääris õhu vastumõjul, välja arvatud maa- või veepinnalt pörkunud õhu vastumõjul.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Õhusõidukid jagunevad riiklikeks ja tsiviilõhusõidukiteks.

(3) Riiklik õhusõiduk on õhusõiduk, mida kasutatakse kaitsevæe-, tolli- või politseiteenistuses.

(4) Õhusõiduk, mida ei kasutata käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teenistustes, loetakse tsiviilõhusõidukiks.

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(5) Ebaharilike omadustega õhusõiduk on õhusõiduk, mille käitamine erineb tavapäraste õhusõidukite käitamisest hoolduse, lennuomaduste või piloteerimise poolest.

(6) [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(7) [Kehtetu – RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 6. Õhusõiduki riikkondsus

(1) Eestis registreeritud õhusõidukil on Eesti riikkondsus.

(2) Kui kokkuleppe alusel käitav õhusõiduk ei ole kantud käitaja põhitegevuskohaks oleva riigi tsiviilõhusõidukite riiklikusse registrisse, võib Lennuamet sõlmida 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni artikli 83bis nõuete kohase kokkuleppe nimetatud konventsioonist tulenevate funktsioonide ja kohustuste üleandmiseks käitaja põhitegevuskohaks olevale riigile.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 7. Tsiviilennunduse riiklik juhtimine

(1) Tsiviilennunduse riiklikku juhtimist teostavad Vabariigi Valitsus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium ning Lennuamet käesoleva seadusega sätestatud pädevuse piires.

(2) Eestis kohaldatakse 1990. aasta Ühtsete lennundusnõuete väljatöötamise, vastuvõtmise ja rakendamise kokkuleppe alusel välja antud «Ühtseid lennundusnõudeid» (Joint Aviation Requirements – JAR). «Ühtsete lennundusnõuete» tõlked avaldatakse ametlikus teatajas «Lennuameti Teataja».

(3) Eestis rakendatakse Euroopa Ühinenud Lennuametite (Joint Aviation Authorities – JAA) menetlustoiminguid (Joint Implementation Procedures – JIP).

(4) Lennundustegevusega tegelevate isikute suhtes võib Lennuameti peadirektor lennundustegevuse ohutuse tagamiseks kehtestada ajutisi piiranguid kuni ohu tekkepõhjuste väljaselgitamiseni.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Lennuameti peadirektor võib lennundustegevuse ohutuse või lennundusjulgestuse tagamiseks teha lennundustegevusega tegelevatele isikutele üldkorralduslikke ettekirjutusi.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) Lennuamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2320/2002, millega kehtestatakse tsiviilennundusjulgestuse valdkonna ühiseeskirjad (EÜT L 355, 30.12.2002, lk 1–21), ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviilennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.04.2008, lk 72–84), mõistes ning ta koordineerib lennundusjulgestusalast tegevust Euroopa Liidu lennundusjulgestusalaste õigusaktide ja Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooni lennundusjulgestusalaste standardite osas.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(7) Lennuamet on riiklik järelevalveasutus (national supervisory authority – NSA) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks

(raammäärus) (ELT L 096, 31.03.2004, lk 1–9), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus) (ELT L 096, 31.03.2004, lk 10–19) mõistes.

[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(8) Lennuamet on pädev asutus Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 2042/2003 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 315, 28.11.2003, lk 1–165) I lisa (Osa-M) jaotise M.1 punkti 1 (jätkuva lennukõlblikkuse järelevalve ja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaatide väljastamine), punkti 2 alapunkti (i) (hooldusorganisatsioonide sertifitseerimine ja järelevalve), punkti 3 alapunktide (i) ja (ii) (jätkuvat lennukõlblikkust korraldavate organisatsioonide sertifitseerimine ja järelevalve) ning punkti 4 alapunkti (i) (hooldusprogrammide heakskiitmine) mõistes, II lisa (Osa-145) jaotise 145.1 punkti 1 (hooldusorganisatsiooni sertifitseerimine ja järelevalve) mõistes, III lisa (Osa-66) jaotise 66.1 (lennundustehniliste töötajate lubade väljaandmine) mõistes ja IV lisa (Osa-147) jaotise 147.1 punkti 1 (lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsiooni sertifikaatide väljaandmine) mõistes.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(9) Lennuamet on pädev asutus Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 1702/2003, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 243, 27.09.2003, lk 6–79), lisa (Osa-21) jaotise 21.1 punkti a mõistes alajagude F ja G (üksiktoodete, -osade ja -seadmete nõuetele vastavuse näitamine, tootjaorganisatsiooni sertifikaatide väljaandmine) kohaldamisel ning registreerimisliikmesriigi pädev asutus alajagude H ja I (lennukõlblikkus- ja mürasertifikaatide väljaandmine) kohaldamisel.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 7¹. Nõuetele vastavuse kontroll ja kontrolliva isiku tunnustamine

(1) Tsiviilõhusõiduki, välja arvatud käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud lennukõlblikkuse kontrolli puhul, lennuettevõtja, tootjaorganisatsiooni, hooldusorganisatsiooni ja aeronavigatsiooniteenust osutava ettevõtja siseriiklikele ja rahvusvahelistele nõuetele vastavuse kontrolli käesoleva seaduse alusel antavate lubade ja sertifikaatide andmiseks ning haldusotsuste tegemiseks teeb Lennuamet.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrolli tegemiseks vajaliku pädevuse puudumisel võib Lennuamet tunnustada nõuetele vastavust kontrolliva isikuna pädevusnõuetele vastavat isikut.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud Lennuameti tunnustatud isik esitab pärast nõuetele vastavuse kontrolli Lennuametile kontrolli lõppakti. Kontrolli teostamise kulud tasub ettevõtja.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kontrolli lõppakti alusel väljastab käesoleva seaduse kohaseid sertifikaate ja lube ning teeb haldusotsuseid Lennuamet.

(5) Tunnustamine on menetlus, mille käigus Lennuamet hindab nõuetele vastavust kontrolliva isiku vastavust Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 2042/2003 I lisa (M osa) B jaos, II lisa (145. osa) B jaos, Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 1702/2003 lisa osas 21, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 550/2004 I lisa või Euroopa Ühinenud Lennuametite menetlustoimingute 4. jao 2. osa 3. peatükis sätestatud nõuetele.

(6) Nõuetele vastavust kontrolliva isiku tunnustamiseks tuleb esitada Lennuametile taotlus, mis sisaldab järgmisi andmeid ja dokumente:

1) taotleja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
2) vastavalt tunnustatavale valdkonnale käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud vastava õigusakti nõuetekohast kvalifikatsiooni, teadmisi, kogemusi ning asjakohast kutsealusõpet ja jätkukoolitust tõendavad dokumendid.

(7) Taotleja nõuetele vastavuse kontrollimiseks võib Lennuamet lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 6 esitatule küsida täiendavat informatsiooni.

(8) Lennuamet teeb tunnustamise otsuse 30 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Otsuse tegemise tähtaega võib pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud lisainformatsiooni esitamise tähtaja võrra.

(9) Lennuamet keeldub tunnustamisest, kui taotleja ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuetele.

(10) Tunnustamise otsus kehtib kaks aastat.

(11) Tunnustamise otsuse võib tunnistada kehtetuks, kui nõuetele vastavust kontrolliv isik ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuetele.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 7². Eesti õhuruumi kasutamine riigikaitseks ja kaitselennundus

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

(1) Eesti õhuruumi kasutamist riigikaitselistel eesmärkidel korraldab kaitseväge koostöös Lennuametiga. Lennuliikluse teenindamise riigikaitselistel lendudel ja nendeks harjutamisel tagab kaitseväge koostöös sertifitseeritud lennuliiklusteenistust omavate ettevõtjatega.

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

(2) Eesti õhuruumi kasutamise korra Eesti õhuruumi puutumatus tagamisel ja kaitsmisel ning selleks valmistumisel, samuti tsiviillennunduse ja kaitselelendunduse koostöö korra Eesti õhuruumi kasutamisel kehtestab Vabariigi Valitsus.

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

(3) Kaitseminister kehtestab kooskõlastatult majandus- ja kommunikatsiooniministriga kaitseväge lennundusmäärustiku, millega nähakse ette nõuded kaitseväge õhusõidukitele, nende käitamisele ning sellega seotud rajatistele, nõuded kaitselelendundusega tegelevatele isikutele ning kaitseväge õhusõidukite osalusel toimunud lennuõnnetuste ja -intsidentide uurimise kord. Kaitseväge õhusõidukite osalusel toimunud lennuõnnetuste ja -intsidentide uurimise kord lähtub käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, mis ei takista riigikaitseliste ülesannete täitmist.

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

(4) [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 7³. Õhuruumi kasutamise komisjon

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1) Eesti õhuruumi kasutamise tagamiseks tsiviil- ja riigikaitselistel lendudel moodustab Vabariigi Valitsus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi juures õhuruumi kasutamise komisjoni. (õ) 2.03.2009 16:40

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Komisjoni kuuluvad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Kaitseministeeriumi, kaitseväge ja Lennuameti esindajad. Komisjon võib oma ülesannete täitmisele kaasata ka teiste ametiasutuste esindajaid ning muid spetsialiste.

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

(3) Komisjon jälgib õhuruumi kasutamise põhimõtete rakendamist Eestis ning teeb ettepanekud nende põhimõtete rakendamiseks.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

2. peatükk ÕHUSÕIDUKI VALMISTAMINE, HOOLDAMINE, LENNU JA KESKKONNAKÕLBLIKKUS

[RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

§ 8. Õhusõiduki tootja- ja hooldusorganisatsioon ning selle sertifikaat

(1) Õhusõiduki tootja- või hooldusorganisatsioon on õhusõiduki või selle komponendi valmistamiseks või hooldamiseks sertifitseeritud organisatsioon, millel on Lennuameti välja antud sertifikaadiga lubatud tööde tegemiseks vajalikud talitused, seadmed, rajatised, varustus ning piisavate teadmiste, oskuste ja kogemustega personal ja kvaliteedisüsteem.

(2) Õhusõiduki tootja- või hooldusorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmise, muutmise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(3) Õhusõiduki tootja- või hooldusorganisatsioon peab vastama Euroopa Ühenduste Komisjoni määrustes (EÜ) nr 1702/2003 ja 2042/2003 kehtestatud nõuetele.

(4) Õhusõiduki tootja- või hooldusorganisatsiooni sertifikaadi esmase taotluse läbivaatamise, sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ja nimetatud organisatsioonide sertifikaatide hoidmise eest tuleb tasuda riigilõivu.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 9. Õhusõiduki lennukõlblikkus, jätkuv lennukõlblikkus ja jätkuvat lennukõlblikkust tagav organisatsioon

(1) Õhusõiduk on lennukõlblik, kui ta vastab Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 1702/2003 lisas kehtestatud nõuetele, mida tõendab lennukõlblikkus- või piiratud lennukõlblikkussertifikaat.

(2) Õhusõiduk on jätkuvalt lennukõlblik, kui ta vastab Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 2042/2003 I lisas kehtestatud nõuetele, mida tõendab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.

(3) Jätkuvat lennukõlblikkust tagav organisatsioon on isik, kes vastab Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 2042/2003 I lisas kehtestatud nõuetele, mida tõendab jätkuvat lennukõlblikkust tagava organisatsiooni sertifikaat.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.03.2008, lk 1–49), artikli 4 lõikes 1 nimetatud õhusõiduki käitamiseks peavad õhusõidukil olema kehtiv lennukõlblikkussertifikaat ning lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud sertifikaatide väljaandmise, muutmise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(6) Lennukõlblikkus- või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi taotluse läbivaatamise, lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi taotluse läbivaatamise ja kehtivusaja pikendamise ning jätkuvat lennukõlblikkust tagava organisatsiooni sertifikaadi taotluse läbivaatamise ja hoidmise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 9¹. Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide ning Euroopa Liidu liikmesriikide õhusõidukite tehniline järelevalve perroomil

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 01.03.2006]

(1) Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide ning Euroopa Liidu liikmesriikide õhusõidukite tehnilist järelevalvet perroomil teostab Lennuamet.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrolli alla ei kuulu 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioonis määratletud riiklikud õhusõidukid.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Perroomil teostatava tehnilise järelevalve korra ja aruande vormid Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide ning Euroopa Liidu liikmesriikide õhusõidukite suhtes kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 9². Õhusõiduki lennukeeld

(1) Lennuohutusnõuete täitmata jätmise korral võib Lennuameti järelevalveametnik keelata Euroopa Liitu mittekuuluva riigi või Euroopa Liidu liikmesriigi õhusõiduki väljumise Eestis asuvalt lennuväljalt kuni puuduste kõrvaldamiseni.

(2) Õhusõiduki kinnipidamist tingivate puuduste ilmnemisel ja juhul, kui nimetatud puudusi ei ole võimalik kõrvaldada lennuväljal, lubatakse õhusõidukil, mille lennukõlblikkus seda võimaldab, lennata kooskõlastatult õhusõiduki käitamise järelevalve eest vastutava riigi või õhusõiduki registreerijariigiga lennuväljale, kus on võimalik vead kõrvaldada. Kui viga mõjutab lennukõlblikkussertifikaadi kehtivust, võib lennukeeld tühistada ainult siis, kui käitaja saab loa riigilt või riikidelt, millest õhusõiduk üle lendab.

(3) Lennukeeld on õhusõidukile antud ametlik keeld lennuväljalt lahkumise kohta, millega kaasnevad õhusõiduki kinnipidamiseks vajalikud meetmed.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 10. Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll

(1) Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll on iga-aastane õhusõiduki ja selle dokumentatsiooni vastavuse hindamine jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele.

(2) Õhusõiduki lennukõlblikkust kontrollib Lennuamet, sertifitseeritud jätkuvat lennukõlblikkust tagav organisatsioon või käesoleva seaduse § 7¹ kohaselt Lennuameti tunnustatud isik.

(3) Lennuki, mille maksimaalne lubatud stardimass ületab 5700 kg, ja vähemalt kahemootorilise kopteri lennukõlblikkust kontrollib sertifitseeritud jätkuvat lennukõlblikkust tagav organisatsioon.

(4) Jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele vastavuse kohta väljastab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi Lennuamet või käesoleva seaduse § 9 lõikes 3 nimetatud sertifikaadi alusel lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmise õigust omav jätkuvat lennukõlblikkust tagav organisatsioon. Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat kehtib üks aasta.

(5) Lennuameti tehtud õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 10¹. Õhusõiduki tehnilisele lisavarustusele esitatavad nõuded

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(1) Käitavat õhusõiduk, välja arvatud ülikerglennuk, purilennuk, motopurilennuk, õhulaev ja kuumaõhupall, peab olema varustatud sagedustel 121,5 ja 406 MHz töötava avariimajakaga (*emergency locator-transmitter* – ELT), mille parameetrid vastavad 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisa 10 kõite III nõuetele.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(2) Üle 19 reisijakohaga lennuk peab olema varustatud vähemalt ühe automaatse avariimajakaga või kahe mitteautomaatse avariimajakaga. Lennuk, mille esmane lennukõlblikkussertifikaat on välja antud pärast 2008. aasta 1. juulit, peab olema varustatud vähemalt kahe avariimajakaga, millest üks peab olema automaatne.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(3) Kuni 19 reisijakohaga lennuk peab olema varustatud vähemalt ühe avariimajakaga. Lennuk, mille esmane lennukõlblikkussertifikaat on välja antud pärast 2008. aasta 1. juulit, peab olema varustatud vähemalt ühe automaatse avariimajakaga.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(3¹) Kopter peab olema varustatud vähemalt ühe automaatse avariimajakaga. Kopter, millega tehakse lende veekogude kohal, peab olema lisaks varustatud ühe päästevestile või päästeparvele paigutatud avariimajakaga.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(4) Kõik maksimaalse stardimassiga üle 5700 kg või üle 19 reisija istekohaga turboreaktiiv- ja turbopropeller mootoritega lennukid peavad olema varustatud õhus kokkupõrke vältimise süsteemiga ACAS II (*Airborne Collision Avoidance System*).

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005, lõike 1 osas 1.08.2005]

(5) Kontrollitavas õhuruumis lendamisel peab õhusõidukil, välja arvatud purilennukil lendamisel selleks ette nähtud õhuruumialas, olema tööre, iimis A/3+C sisse lülitatud sekundaarradari transponder. Transpondri kasutamine toimub kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni nõuetega ning vastavalt lennuliiklusteenuse osutaja antud korraldustele.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 10². Õhusõiduki meditsiiniabivahendid

(1) Õhusõiduki, välja arvatud moto-deltaplaani käitamiseks peab õhusõiduk olema varustatud nõuetekohaste meditsiiniabivahenditega.

(2) Reisijate veoks kasutatav õhusõiduk peab olema varustatud esmaabivahendite komplektiga ja vältimatu arstiabi vahendite komplektiga vastavalt nõukogu määruses (EMÜ) nr 3922/91 tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride kooskõlastamise kohta tsiviillennunduses (EÜT L 373, 31.12.1991, lk 4–8) ning JAR-OPS 3-s kehtestatud nõuetele.

(3) Lasti- või postiveoks, lennutöödeks ning mittetulunduslikel eesmärkidel kasutatav õhusõiduk peab olema varustatud ainult esmaabivahendite komplektiga.

(4) Õhusõiduki meditsiiniabivahendite, esmaabikomplekti ja vältimatu arstiabi komplekti nõuded ja meditsiiniabivahendite loetelu kehtestab sotsiaalminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 11–14. [Kehtetud – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 15. Õhusõiduki keskkonnakõlblikkus

(1) Eestis käitavat mootoriga õhusõiduk on keskkonnakõlblik, kui selle mürataseme ja mootorite emissiooni arvulised näitajad vastavad kehtestatud nõuetele.

(2) Mootoriga õhusõiduki keskkonnakõlblikkusnõuded kehtestab Vabariigi Valitsus .

(3) Mootoriga õhusõiduki keskkonnakõlblikkusele vastavust tunnistab sertifikaat, milles sisalduvad andmed õhusõiduki kohta, sertifitseerimise aluseks olevad normid ning mürataseme ja mootorite emissiooni arvulised näitajad.

(4) Mootoriga õhusõiduki keskkonnakõlblikkussertifikaadi väljastab Lennuamet.

3. peatükk ÕHUSÕIDUKITE REGISTRID

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 16. Õhusõidukite register

(1) Õhusõidukite register on andmekogu, mida peetakse õhusõidukite üle arvestuse pidamiseks, neile riikkondsuse andmiseks ning registerpantide registreerimiseks. Õhusõidukite registrisse ei kanta kaitsevää ülesannete täitmiseks kasutatavaid õhusõidukeid.

(2) Õhusõidukite registri vastutav töötleja on Lennuamet.

(3) Õhusõidukite registri pidamise põhimääruse [kehtestab Vabariigi Valitsus](#) .
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 17. Õhusõiduki registrisse kandmine

(1) Õhusõiduki käitamiseks tuleb see kanda registrisse.

(2) Õhusõiduki registrisse kandmist võib taotleda õhusõiduki omanik või tema poolt kirjalikult volitatud isik.

(3) Õhusõiduki registreerimise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 18. Õhusõiduki õhusõidukite registrisse kandmise nõuded

(1) Õhusõiduk kantakse õhusõidukite registrisse taotluse alusel, kui:

- 1) õhusõiduki omanik või käitaja on Eesti kodanik või isik, kellel on pikaajalise elaniku elamisluba või alaline elamisõigus Eestis, või Eestis registreeritud juriidiline isik või kohalik omavalitsus või Eesti riik;
- 2) õhusõidukil on Eestis väljaantud lennuluba, lennukõlblikkussertifikaat või mõne teise riigi pädeva asutuse väljaantud ja Eestis tunnustatud lennukõlblikkussertifikaat;
- 3) õhusõiduki tüüp on sertifitseeritud Eestis tunnustatud lennukõlblikkusnõuete alusel või Lennuameti poolt tunnustatud.

(2) Õhusõiduk, millel puudub kehtiv lennukõlblikkussertifikaat või lennuluba, kantakse õhusõidukite registrisse ajutiselt kuni kolmeks kuuks, kuni käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 nimetatud nõuded on täidetud.

(3) Registrisse ei kanta õhusõidukit, mis on teise riigi registris.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 19. Õhusõidukite registris sisalduv teave

(1) Õhusõidukite registrisse kantakse teave õhusõiduki, selle omaniku ja käitaja ning seda teavet puudutavate muutuste ning õhusõidukile seatud registerpandi kohta.

(2) Õhusõiduki omanik või tema poolt kirjalikult volitatud isik on kohustatud registri vastutavale töötlejale viivitamata teatama registrisse kantud andmete muutumisest.

(3) Õhusõiduki omaniku vahetumise korral peab õhusõiduki uus omanik sellest Lennuametile teatama kümne päeva jooksul. Teatele peavad olema lisatud uue omaniku omandiõigust ning käesoleva seaduse § 18 lõikes 1 esitatud nõuetele vastavust tõendavad dokumendid.

(4) Õhusõiduki omandiõiguse üleminekut tõendavad kokkulepped esitatakse registri vastutavale töötlejale registrikannete tegemiseks kirjalikult. Õhusõiduki omandiõigust või koormatist tõendavad võõrkeelsed dokumendid esitatakse registri volitatud töötlejale registrikannete tegemiseks koos eestikeelsete tõlgetega vajalikus mahus ja juhul, kui registri volitatud töötleja peab seda registrikannete õigsuse tagamisel vajalikuks.

(5) Õhusõidukite registrisse esitatud andmete õigsuse eest, sealhulgas registerpandi kohta registrisse esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja.

(6) Muudatuste tegemise eest õhusõiduki registreerimissertifikaadis tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 19¹. Juurdepääs õhusõidukite registrisse kantud andmetele

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

Õhusõidukite registrisse kantud andmed on avalikud. Juurdepääs õhusõidukite registrile toimub isikuandmete kaitse seaduses ning avaliku teabe seaduses sätestatud alustel ja korras.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 20. Õhusõiduki kustutamine õhusõidukite registrist

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

Õhusõiduk kustutatakse õhusõidukite registrist, kui:

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

- 1) seda taotleb õhusõiduki omanik või tema poolt kirjalikult volitatud isik;
- 2) õhusõiduk ei vasta enam käesoleva seaduse §-s 18 esitatud nõuetele;
- 3) õhusõiduk on hävinud, lammutatud või kadunud ja selle otsingud on lõpetatud;
- 4) õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi või lennuloa kehtivuse lõppemisest on möödunud kolm aastat ja õhusõiduki omanik ei ole esitanud taotlust selle pikendamiseks;

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

- 5) õhusõiduk on teise riigi registris.

§ 21. Õhusõiduki registreerimissertifikaat

(1) Õhusõiduki kandmisel õhusõidukite registrisse väljastatakse õhusõiduki omanikule või tema poolt kirjalikult volitatud isikule õhusõiduki registreerimissertifikaat.

(2) Õhusõiduki ajutisel õhusõidukite registrisse kandmisel väljastatakse õhusõiduki omanikule või tema poolt kirjalikult volitatud isikule ajutine õhusõiduki registreerimissertifikaat.

(3) Õhusõiduki registreerimissertifikaate väljastab registri vastutav töötaja.

(4) Õhusõiduki registreerimissertifikaadi andmete muutmise korral või õhusõiduki registrist kustutamisel tagastab õhusõiduki omanik õhusõiduki registreerimissertifikaadi registri vastutavale töötajale.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 22. Õhusõiduki märgistamine

(1) Õhusõidukite registris registreeritud õhusõiduk peab olema märgistatud riikliku registreerimistunnusega, mis koosneb riigi tunnusest «ES» ja tähelisest või numbrilisest täiendist, mille annab õhusõidukile registri vastutav töötaja.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Õhusõiduki märgistamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus .

§ 22¹. Kaitselennunduse õhusõidukite register

(1) Kaitselennunduse õhusõidukite register on andmekogu, mida peetakse kaitseväge ülesannete täitmiseks kasutatavate õhusõidukite üle arvestuse pidamiseks.

(2) Kaitselennunduse õhusõidukite registri vastutav töötaja on Kaitseministeerium.

(3) Kaitselennunduse õhusõidukite registri asutab ning selle pidamise põhimääruse kehtestab kaitseminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

4. peatükk LENNUNDUSPERSONALI LOAD

§ 23. Lennunduslubade kohustuslikkus

(1) Õhusõiduki lennundustehnilise töötajana, lennuliikluse lennujuhi ja -informaatorina ning käesoleva seaduse § 27 lõikes 2¹ määratletud lennumeeskonna liikmena (edaspidi *lennundusspetsialist*) on lubatud tegutseda isikul, kellel on kehtiv Eestis välja antud või välisriigis välja antud ning Eestis tunnustatud lennundusluba.

(2) Lennundusspetsialiste eksamineerib, lennunduslube annab välja ja välisriigis väljaantud lennunduslube tunnustab ning nende kohta peab arvestust Lennuamet.

(3) Lennundusloa taotluse läbivaatamise, lennundusloa uuendamise ja lennundusloa duplikaadi taotluse läbivaatamise eest, lennundusloa iga uue kande tegemise ja lennundusloa kannete kehtivusaja pikendamise

eest, välisriigi lennundusloa tunnustamise kehtivustõendi taotluse läbivaatamise eest ning lennundusloa eksami sooritamise eest Lennuametis tuleb tasuda riigilõivu.

(4) Rahvusliku lennundusloa vahetamise eest Euroopa Ühinenud Lennuametite või Euroopa Lennuohutusadministratsiooni (*European Aviation Safety Agency – EASA*) Euroopa Ühenduste Komisjoni määrusega (EÜ) nr 2042/2003 kehtestatud vormi 26 nõuetele vastavaks lennundusloaks tuleb tasuda riigilõivu. [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 23¹. Lennunduse raadioside lubaja lennunduse raadioside reeglid

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1) Raadioside pidamiseks lennundussagedustel vahemikus 118,000 – 137,000 MHz peab isikul olema lennunduse raadioside luba, mis annab õiguse pidada raadiosidet vastavalt loale kantud tingimustele. [RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

(2) Lennunduse raadioside lubasid annab välja Lennuamet. [RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

(3) Lennunduse raadioside loa väljaandmise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister . [RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

(4) Tallinna lennuinfoiirkonnas lendamisel juhendatakse kahepoolses raadiosides lennunduse raadioside reeglitest. [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Lennunduse raadioside peab olema tagatud eesti või inglise keeles. [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) Lennunduse raadioside reeglid kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister. [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 23². Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaat

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(1) Riigipiiri ületamisega seotud tööülesannete täitmise hõlbustamiseks võib õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi anda välja:

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

1) Eestis registreeritud lennuettevõtja juures töötavale õhusõiduki meeskonnaliikmele, kes on Eesti kodanik või Eestis elamisloa ja vajaduse korral ka tööloa omav välismaalane või Eestis elamisõigusega välismaalane, kes täidab oma tööülesandeid õhusõiduki pardal ja kellel on seetõttu vaja ületada riigipiiri lihtsustatud korras;

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

2) järelevalvet ja kontrolli teostavale Lennuameti ametnikule.

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(2) Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi annab välja Lennuamet. Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi väljaandmisest keeldutakse, kui õhusõiduki meeskonnaliige ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuetele.

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(3) Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi väljaandmise korra ja sertifikaadi vormi kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(4) Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 23³. Lennunduse erialakeele oskustase ning selle kehtivus

(1) Lennuliikluse lennujuhi, lennujuhi õpilase, lennuinformaatori ning õhusõiduki piloodi ja raadiosidet pidava navigaatori lennunduse erialakeele oskustase peab vastama vähemalt 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni lisa 1 sätestatud keeleoskusskaala 4. tasemele.

(2) Rahvusvahelises lennuliikluses osaleva lennumeeskonna liikme ja rahvusvahelist lennuliiklusteenust osutava lennujuhi ning lennujuhi õpilase lennunduse erialakeele oskustase inglise keeles peab vastama vähemalt 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni lisa 1 sätestatud keeleoskusskaala 4. tasemele.

(3) Lennunduse erialakeele oskustaseme määramiseks kasutatavad testid peavad olema Lennuametiga kooskõlastatud.

(4) Lennuamet tunnustab Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni liikmesriigi lennundusvõimu järelevalve all sooritatud erialakeele oskustaseme testi tulemusi.

(5) Keeleoskusskaala 4. taseme tõendamiseks sooritatud tasemetesti läbinule kehtib erialakeele oskustase kolm aastat.

(6) Keeleoskusskaala 5. taseme tõendamiseks sooritatud tasemetesti läbinule kehtib erialakeele oskustase kuus aastat.

(7) Keeleoskusskaala 6. taseme tõendamiseks sooritatud tasemetesti läbinule kehtib erialakeele oskustase tähtajatult.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud erialakeele oskustaseme kehtivusaja pikendamise kordustest sooritatakse mitte varem kui kolm kuud enne erialakeele oskustaseme kehtivusaja lõppu, pikendatakse erialakeele oskustaseme kehtivust järgmiseks perioodiks eelmise perioodi lõppkuupäevast arvates. Kui kordustest on sooritatud varem kui kolm kuud enne erialakeele oskustaseme kehtivusaja lõppu, on erialakeele oskustaseme kehtivusaja uue perioodi alguseks testi sooritamise kuupäev.

(9) Nõuded lennunduse erialakeele oskustaseme testidele ning testimise korra, sealhulgas Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni liikmesriigi lennundusvõimu järelevalve all sooritatud erialakeele oskustaseme testi tunnustamise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 23⁴. Lennunduse erialakeele oskustaseme testija

(1) Lennunduse erialakeele oskustaseme teste korraldab lennunduse erialakeele oskustaseme testija, kasutades selleks Lennuameti volitatud erialakeele oskustaseme eksamineerijaid.

(2) Lennunduse erialakeele oskustaseme testijal peab olema Lennuameti välja antud lennunduse erialakeele oskustaseme testija sertifikaat.

(3) Lennunduse erialakeele oskustaseme testija sertifikaat antakse välja esmase tähtajaga kolm aastat. Sertifikaati pikendatakse tähtajatult.

(4) Lennuamet keeldub erialakeele oskustaseme testija sertifikaadi väljaandmisest, kui taotleja ei ole esitanud kõiki sertifikaadi taotlemiseks vajalikke käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud õigusakti alusel nõutud dokumente.

(5) Lennuamet võib erialakeele oskustaseme testija sertifikaadi kehtivuse peatada või kehtetuks tunnistada, kui testija:

- 1) ei ole järginud enda koostatud erialakeele oskustesti korraldamise juhendit;
- 2) on kaasanud keeletaseme eksamineerijateks vajaliku volituseta isikuid;
- 3) on kasutanud teste, millel puudub Lennuameti kooskõlastus;
- 4) ei täida Lennuameti riikliku järelevalve korras tehtud ettekirjutuse nõudeid või
- 5) on esitanud Lennuametile tegevuse peatamise või lõpetamise avalduse.

(6) Kui erialakeele oskustaseme testija sertifikaadi kehtivuse peatamise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Lennuamet sertifikaadi kehtivuse.

(7) Lennunduse erialakeele oskustaseme testija sertifikaadi väljaandmise, muutmise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra ning sertifikaadi vormi kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(8) Lennunduse erialakeele oskustaseme testija sertifikaadi taotluse ja kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 23⁵. Lennunduse erialakeele oskustaseme eksamineerija

(1) Lennunduse erialakeele oskustaseme eksamineerimiseks peab eksamineerijal olema Lennuameti välja antud sellekohane volitus.

(2) Lennunduse erialakeele oskustaseme eksamineerija volitus kehtib kolm aastat. Volitust pikendatakse uueks kolmeaastaseks perioodiks eksamineerija taotlusel tingimusel, et eksamineerija on osalenud eelmise volituse kehtivuse ajal vähemalt viiel erialakeele oskustaseme testimisel.

(3) Lennunduse erialakeele oskustaseme eksamineerijaks võib olla eksamineerija koolituse läbinud:
1) rahvusvaheliste lendude kogemusega vähemalt erialakeele 5. oskustasemega liinilendur;

2) vähemalt kolmeaastase töökogemusega ja erialakeele 5. oskustasemega lennujuht või
3) kõrgharidusega inglise keele filoloog, kes valdab nii lennunduse raadioside kui ka üldist lennundusterminoloogiat.

(4) Lennuamet keeldub volituse väljaandmisest või tunnistab selle kehtetuks, kui isik ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 3 esitatud tingimustele.

(5) Lennunduse erialakeele oskustaseme eksamineerija volitamise korra ning volituse vormi kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 24. Lennunduslubade väljaandmise nõuded

(1) [Kehtetu – RT I 2001, 87, 525- jõust. 01.01.2002]

(2) Lennundusspetsialistide vanusele ja kvalifikatsioonile, nende koolitusele ja eksamineerimisele esitatavad nõuded ning lennundusspetsialistidele lennunduslubade väljaandmise ja välisriikides väljaantud lennunduslubade tunnustamise eeskirjad kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister, lähtudes 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisas I sätestatud nõuetest.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(3) Lennunduspersonali koolitusorganisatsiooni sertifikaadi esmase taotluse läbivaatamise, sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ja sertifikaadi kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 24¹. Õhusõiduki meeskonnaliikmete, lennuliikluse lennujuhtide ja -informaatorite ning nimetatud erialadel õppivate ning õppima asuvate isikute terviseseisund, terviseuuringud ja neile tervisetõendite väljaandmine

(1) Õhusõiduki meeskonnaliikmete, lennuliikluse lennujuhtide ja -informaatorite ning nimetatud erialadel õppivate ning õppima asuvate isikute terviseseisund peab vastama käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud tervisenõuetele ja seda tõendab sellekohane tervisetõend.

(2) Esmast terviseseisundi kontrolli I ja III klassi tervisenõuete üle teeb eriarstiabi osutaja moodustatud tunnustatud arstide komisjon ning esmast terviseseisundi kontrolli II klassi tervisenõuete üle teeb tunnustatud arst või eriarstiabi osutaja moodustatud tunnustatud arstide komisjon.

(3) Perioodilist terviseseisundi kontrolli I, II ja III klassi tervisenõuete üle teeb tunnustatud arst või eriarstiabi osutaja moodustatud tunnustatud arstide komisjon.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud komisjoni koosseisu peab kuuluma I ja III klassi esmase terviseseisundi kontrollimise puhul lisaks ühele tunnustatud arstile ka silmaarsti ning kõrva-, nina- ja kurguarsti kutset omav eriarst.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute tervisenõuded, tervisekontrolli korra ning tervisetõendite väljaandmise, kehtivuse pikendamise, uuendamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

(6) Esmakordselt vormistab ja väljastab JAR-FCL 3 või Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni (*European Organization for the Safety of Air Navigation* – Eurocontrol) nõuetekohase tervisetõendi tunnustatud arsti otsuse alusel Lennuamet. Õhusõiduki meeskonnaliikme, lennuliikluse lennujuhi ja -informaatori ning nimetatud erialale õppima asuja tervisetõendi väljastab tunnustatud arst. Tervisetõendi kehtivusaja pikendamise või uuendamise otsustab tunnustatud arst või Lennuamet lähtuvalt tervisekontrolli tulemustest.

(7) Käesolevas seaduses sätestatud tunnustatud arsti tegevuse üle teostab järelevalvet Tervishoiuamet tervishoiuteenuste korraldamise seaduses sätestatud korras.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 24². Tervisekontrolli tegija tunnustamine

(1) Lennuamet tunnustab tervisekontrolli tegijana arsti, kes:

1) on Tervishoiuameti tervishoiutöötajate riiklikus registris registreeritud arstina ja on omandanud eriarstiabi eriala, mille kohta on talle väljastatud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tõend;
2) on läbinud 120-tunnise või 60-tunnise Euroopa Ühinenud Lennuametite poolt kinnitatud õppekava kohase lennundusmeditsiinialase koolituse tervisekontrolli tegijatele, mille on läbi viinud Euroopa Ühinenud Lennuametite tunnustatud koolitaja.

(1¹) 120-tunnise täienduskoolituse läbinud tunnustatud arstil on õigus kontrollida I, II ja III klassi tervisenõuetele vastavatel erialadel töötavate, õppivate ja õppima asuvate isikute tervist ning välja anda Euroopa Ühinenud Lennuametite ühtsete lennundusnõuete ja Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni nõuetekohaseid tervisetõendeid.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1²) 60-tunnise täienduskoolituse läbinud tunnustatud arstil on õigus kontrollida II klassi tervisenõuetele vastavatel erialadel tegelevate ja õppivate isikute tervist ning välja anda Euroopa Ühinenud Lennuametite ühtsete lennundusnõuete kohaseid tervisetõendeid.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Iga kolme aasta järel peab tunnustatud arst oma pädevuse säilitamiseks läbima 20-tunnise Lennuameti poolt heakskiidetud lennundusmeditsiinilase täienduskoolituse.

(3) Tunnustamise taotlemiseks esitab arst Lennuametile järgmised dokumendid ja andmed:

1) taotlus tervisekontrolli tegijana tunnustamiseks, milles esitatakse ees- ja perekonnanimi, isikukood, töökoht ning kontaktandmed;

2) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud tõendi koopia;

3) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud koolituse läbimist tõendava tunnistuse koopia;

4) andmed tegevuskoha ruumide, sisseseade ja tervisekontrolli tegemiseks kasutatava aparatuuri kohta vastavalt Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooni (*ICAO Doc 8984*) ja JAR-FCL 3 nõuetele.

(4) Lennuamet teeb 20 tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumentide saamisest arvates tähtajatu tunnustamisotsuse, millega kinnitab arsti vastavust käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõuetele. Tunnustamisotsus edastatakse arstile kümne tööpäeva jooksul tunnustamisotsuse tegemisest arvates.

(5) Lennuamet teeb 20 tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumentide saamisest arvates otsuse arsti tunnustamisest keeldumise kohta, kui:

1) arst ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõuetele;

2) arst esitas teadvalt valeandmeid.

(6) Lennuamet tunnistab arsti tunnustamisotsuse kehtetuks, kui:

1) arst ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud nõuetele;

2) arst esitas teadvalt valeandmeid;

3) arst on korduvalt rikkunud tervisekontrolli korda;

4) arst ei ole pädevuse säilitamiseks tähtajaliselt läbinud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud koolitust.

(7) Tunnustamisest keeldumise otsus või tunnustamisotsuse kehtetuks tunnistamise otsus koos põhjendusega edastatakse arstile kümne tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

(8) Tunnustatud arstide nimekiri koos kontaktandmetega avaldatakse Lennuameti veebilehel.

(9) Tunnustamisotsuse, tunnustamisest keeldumise otsuse või tunnustamisotsuse kehtetuks tunnistamise otsuse peale võib arst esitada vaide majandus- ja kommunikatsiooniministrile.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 01.01.2006]

§ 24³. Lennundusjulgestusega seotud tööülesandeid täitva isiku kvalifikatsioon ja väljaõpe

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1) Lennundusjulgestusalast läbivaatust võib teha isik, keda Lennuamet on tunnustanud lennundusjulgestusalase läbivaatuse teostajana.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(2) Lennundusjulgestusega seotud tööülesandeid võib täita vähemalt 20-aastane Eesti kodanik, kes valdab riigikeelt vähemalt kesktasemel, omab vähemalt keskharidust, on läbinud oma tööülesannete täitmiseks vajaliku koolituse ning kes ei kanna karistust kuriteo eest või kelle karistusandmed kuriteo kohta on karistusregistrist kustutatud. Lennundusjulgestusega seotud tööülesandeid täitma hakkava isiku tervisliku seisundi hindamisel lähtutakse turvaseaduse alusel turvatöötaja tervisele kehtestatud nõuetest.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(3) Lennuettevõtja, lennuvälja või kopteriväljaku käitaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja, lennuettevõtja õhusõidukeid varustav tootlustusettevõtja, lennuettevõtja või lennuvälja või kopteriväljaku käitajaga lepingulistes suhetes olev puhastusettevõtja, õhusõiduki hooldusega seotud ettevõtja ning õhuteed pidi edastatava kauba ja posti käitlemisega tegelevad ettevõtjad määravad lennundusjulgestuse eest vastutava pädeva töötaja ning teavitavad sellest Lennuametit.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(4) Nõuded lennundusjulgestusalasele koolitusele ja lennundusjulgestusega seotud tööülesandeid täitva isiku kvalifikatsioonile ning lennundusjulgestusega seotud tööülesandeid täitva isiku valiku ja lennundusjulgestusalase läbivaatuse teostaja tunnustamise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Lennundusjulgestusalast läbivaatust teostava isiku tunnustamise eest tuleb tasuda riigilõivu.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 24⁴. [Kehtetu – RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 24⁵. Ärilisel eesmärgil käitatava õhusõiduki meeskonnaliikmete esma- ja meditsiiniabikoolitus

(1) Õhusõiduki meeskonnaliige, kes lennuettevõtja lennutegevuse käsiraamatus on määratud lennureisi ajal osutama esma- ja meditsiiniabi, peab oskama õhusõiduki pardal anda esma- ja meditsiiniabi ning kasutada meditsiiniabivahendeid.

(2) Õhusõiduki käitaja peab tagama ja korraldama esma- ja meditsiiniabi andvale õhusõiduki meeskonnaliikmele väljaõppe enne tema töökohustuste täitmisele asumist ning edaspidi tema sellekohase täiendusõppe.

(3) Õhusõiduki meeskonnaliikme esmaabi- ja meditsiiniabikoolituse väljaõppe ja täiendusõppe nõuded, õppekavad ja koolitaja kvalifikatsiooninõuded kehtestab sotsiaalminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 25. Lennundusloaga antud õiguste kehtetuks tunnistamine ja kehtivuse peatamine

(1) Lennundusloa või kehtivustõendiga antud õigused tunnistatakse kehtetuks või nimetatud õiguste kehtivus peatatakse, kui selle omanik:

- 1) on rikkunud lennuohutuse nõudeid, sealhulgas juhtinud õhusõidukit või täitnud ametiülesandeid alkoholi, narkootikumide, psühhotroopsete või teiste lennuohutust mõjutada võivate ainete mõju all, käitanud õhusõidukit haigena, väsinuna või muul põhjusel seisundis, kui isik ei saa täita oma ülesandeid ohutul viisil;
- 2) on rikkunud lennundusalaste õigusaktide sätteid;
- 3) on tunnistatud tervislikel põhjustel sobimatuks täitma oma ülesandeid;
- 4) on tunnistatud eksamate või kontroll-lendude alusel oma teadmiste või oskuste poolest mittevastavaks lennundusloas või kehtivustõendis märgitud tegevusele.

(2) Lennuamet võib ametkondliku uurimise ajaks peatada lennundusloa või kehtivustõendiga antud õigused uurimise lõpuni.

(3) Lennuamet võib peatada lennundusloaga antud õiguste kehtivuse kuni 12 kuuks, kui isik on toime pannud käesoleva seaduse §-s 60⁶, 60¹¹, 60¹², 60¹⁴, 60¹⁶, 60²⁰, 60²¹, 60²³, 60²⁷, 60²⁸ või 60²⁹ sätestatud väärteo.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 25¹. Lennundusloaga antud õiguste kehtivuse peatamise kord

(1) Lennundusloaga antud õiguste peatamise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise aeg ja koht;
- 2) otsuse teinud isiku ees- ja perekonnanimi, ametikoht, asutuse nimetus ja aadress;
- 3) õhusõidukit juhtinud isiku ees- ja perekonnanimi ning elukoht;
- 4) õhusõiduki tüüp, mark ja registreerimistähis;
- 5) lennundusloaga antud õiguste peatamise tähtaeg, põhjendus ning faktiline ja õiguslik alus;
- 6) otsuse koostaja allkiri.

(2) Otsus vormistatakse kahes eksemplaris, millest üks antakse viivitamata pärast otsuse allkirjutamist isikule, kelle lennundusloa kehtivus peatatakse. Nimetatud isik annab otsuse saamise tõendamiseks allkirja otsuse teisele eksemplarile ning märgib sellele otsuse saamise kuupäeva.

(3) Lennundusloaga antud õigused peatuvad otsuse teatavaks tegemisest arvates.

(4) Lennundusloaga antud õigused taastatakse pärast käesoleva seaduse § 25 lõigetes 1 ja 2 sätestatud aluste äralangemist või käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud tähtaja möödumist ning õiguste taastamine toimub lennundusspetsialistidele lennunduslubade väljaandmise eeskirjade kohaselt.

(5) Lennundusloaga antud õiguste peatamise korral on lennundusloa omanik kohustatud lennundusloa andma peatamisotsuse tegijale või tema nimetatud teisele ametiisikule.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 26. Lennundustegevust mõjutavatest asjaoludest teatamine

(1) Lennundusloa või kehtivustõendit omav isik on kohustatud Lennuametile teatama asjaoludest, mis võivad mõjutada tema kõlblikkust lennundusloas või kehtivustõendis märgitud tegevuseks.

(2) Mõjuvate põhjuste ilmnemisel korraldab Lennuamet lennundusloa või kehtivustõendit omava isiku tervisliku seisundi uurimise või kontrollib tema teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi.

5. peatükk

ÕHUSÕIDUKI MEHITAMINE JA KAPTENI KOHUSTUSED ÕHUSÕIDUKI PARDAL

§ 27. Õhusõiduki mehitamine

(1) Õhusõiduki mehitamine on õhusõiduki komplekteerimine pädeva, lennuohutust tagava meeskonnaga.

(2) Õhusõiduki meeskonnaliige on isik, kelle õhusõiduki omanik või käitaja on määranud täitma töökohustusi õhusõiduki pardal lennuülesande täitmise ajal.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Lennumeeskonna liige on kehtivat lennundusluba omav õhusõiduki meeskonnaliige, kelle kohustuseks on õhusõiduki käitamiseга seotud tegevus lennuülesande täitmise ajal.

(3) Õhusõiduki käitaja peab tagama õhusõiduki mehitamise lennundusspetsialistidega, kes omavad kehtivat lennundusluba ja keda volitatakse täitma erialaseid ülesandeid lennu ajal.

§ 28. Õhusõiduki kapten

(1) Õhusõiduki kapten on õhusõiduki omaniku või käitaja määratud piloot, kes juhib meeskonna tööd ja vastutab lennu ohutu kulgemise eest.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Õhusõiduki kapten vastutab meeskonnaliikmete, reisijate ja pardal oleva lasti ohutuse eest õhusõiduki uste sulgemise momendist alates ning õhusõiduki ohutu käitamise eest, alates õhusõiduki liikumapanekust startimiseks kuni peatumiseni ja mootorite seiskamiseni pärast lennu lõppu.

(3) Kapteni korraldused, mis on seotud lennu ohutu sooritamiseга, on kõigile õhusõiduki pardal viibivatele isikutele kohustuslikud.

(4) Kaptenil on õigus keelduda meeskonnaliikme, reisija või lasti pardale võtmisest või kõrvaldada see isik või last pardalt enne lendu või pärast maandumist, kui seda nõuab lennuohutus.

§ 29. Õhusõiduki kapteni kohustused

(1) Kapten on kohustatud:

1) kindlustama enne lendu, et õhusõiduk on lennukõlblik, nõuetekohaselt varustatud, mehitatud, lastitud ja lend on ette valmistatud, ning sooritama lennu vastavalt kehtestatud eeskirjadele;

2) jälgima, et õhusõiduki pardal on ettenähtud dokumendid ning sissekanded nendesse on tehtud vastavalt kehtestatud eeskirjadele;

3) teatama kõigist õhusõiduki lennukõlblikkust ohustavatest asjaoludest Lennuametile.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule vastutab õhusõiduki kapten julgestusotstarbelise läbiotsimise ja kontrolli tulemuste kirjaliku fikseerimise ning andmete õigsuse eest.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 30. Õhusõiduki kapteni ja meeskonna ühised kohustused

Kapten ja meeskond on kohustatud hoolitsema õhusõiduki ning selle pardal olevate reisijate, posti ja lasti eest.

§ 31. Õhusõiduki kapteni õigused ohuolukorras

Õhusõiduki sattumisel ohuolukorda on kaptenil õigus rakendada kõiki lennuohutuse seisukohalt vajalikke meetmeid kuuletumise ja korra tagamiseks. Iga meeskonnaliige on kohustatud osutama kaptenile vajalikku abi. Sellist abi on kaptenil õigus nõuda ka reisijatelt.

§ 32. Õhusõiduki kapteni kohustused kuriteo või väärteo korral

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(1) Kui õhusõiduki pardal on toime pandud kuriteo või väärteo tunnustega tegu, on kapten kohustatud teatama sellest politseile ja rakendama meetmeid kuriteo või väärteo asjaolude väljaselgitamiseks.

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(2) Kapten on kohustatud rakendama meetmeid kuriteos kahtlustatava või väärteomenetlusala isiku kinnipidamiseks ning üleandmiseks Eesti politseile, Eesti välisesinduse konsulaarametnikule või välisriigi vastavale asutusele.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Kapten on kohustatud tagama õigusrikkumise vahendite ja teiste asitõendite üleandmise pädevale asutusele.

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

§ 33. [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

6. peatükk

LENNUVÄLJAD, KOPTERIVÄLJAKUD JA AERONAVIGATSIOONITEENUSE OSUTAJAD

[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

§ 34. Lennuväljad, kopteriväljakud ja aeronavigatsiooniteenuse osutajad

[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(1) Lennuväli on teatud maa- või veeala koos ehitiste, seadmete ja varustusega, mis on ette nähtud õhusõidukite saabumiseks, väljumiseks ja maal või veel liikumiseks.

(2) [Kehtetu – RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

(3) Kopteriväljak on piiratud varustuse ja mõõtmetega maa- või veeala koos ehitiste, seadmete ja varustusega, mis on ette nähtud õhusõidukite saabumiseks, väljumiseks ja maal või veel liikumiseks.

(4) [Kehtetu – RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(5) Tallinna lennuinfopiirkonna määratletud osade piires nimetab lennuliiklusteenust osutava sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 34¹. Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbrus

(1) Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbrus on maa-ala lennuvälja ja kopteriväljaku ümber, millel asuvatele ehitistele kehtestatakse ohutu lennuliikluse tagamise eesmärgil kõrguspiirangud ning kus reguleeritakse lennuliiklust mõjutada võivat muud inimtegevust.

(2) Lähiümbruse määramise eesmärk on lennuvälja või kopteriväljaku käitamisega ning lennundustegevusega kaasnevate riskide maandamine, lennuohutuse tagamine ja elanike kaitse.

(3) Lähiümbrus koosneb takistuste piirangupindade kogumist ja kaitsevööndist.

(4) Takistuste piirangupind on lennuvälja või kopteriväljaku ümber olev õhuruumi osa, milles tagatakse saabuvate ja väljuvate õhusõidukite ohutu lennustegevuse korraldamine. Takistuste piirangupindade projektsioonid maapinnal moodustavad lennuvälja või kopteriväljaku lähiümbruse.

(5) Kaitsevöönd on lennuvälja sihtotstarbelise toimimise ja häireteta lennuliikluse tagamiseks ning lennuväljalt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks ettenähtud maa-ala, kus kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

(6) Lennuvälja kaitsevöönd moodustab riskülikukujulise ala, mis ulatub 150–500 meetrini lennuraja telgjoonest mõlemale poole ja 600–2300 meetrini lennuraja lävedest lähenemiselade suunas.

(7) Lähiümbruse mõõtmed ning kõrguspiirangud sõltuvad lennuvälja ja kopteriväljaku klassist, lennuraja pikkusest, lennustegevuse laadist ning lennuvälja varustusest lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmetega. Täpsed lähiümbruse ulatused ning kõrguspiirangud määratakse käesoleva paragrahvi lõike 8 alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korra kohaselt, arvestades lennuvälja või kopteriväljaku klassi, lennuraja pikkust, lennustegevuse laadi ning lennuvälja varustust lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmetega.

(8) Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbruse takistuste piirangupindade mõõtmed ja kõrguspiirangud kehtestab Vabariigi Valitsus.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 34². Lähiümbruse piiride koostõelastamine

(1) Enne lennuväljale sertifikaadi väljaandmist ning lennuvälja käitamistingimuste muutumisel peab lennuvälja käitaja koostõelastama Lennuametiga lähiümbruse skeemi Eesti baaskaardil mõõtkavas 1:50 000 ja digitaalversioonis.

(2) Enne kopteriväljakule sertifikaadi väljaandmist ning kopteriväljaku käitamistingimuste muutumisel peab kopteriväljaku käitaja kooskõlastama Lennuametiga lähiümbruse skeemi Eesti põhikaardil mõõtkavas 1:20 000 ja digitaalversioonis.

(3) Lennuamet kontrollib lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja esitatud andmeid konkreetse takistuste piirangupinna ja kaitsevööndi suhtes, arvestab lähiümbruses asuvate ehitiste mõju lennuväljal või kopteriväljakul asuvate lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmete tööle ning otsustab ehitise tunnistamise lennutakistuseks.

(4) Pärast lähiümbruse piiride kooskõlastamist Lennuametiga kantakse lennuvälja lähiümbruse piirid maakatastrisse.

(5) Lennuameti kooskõlastatud lennuvälja või kopteriväljaku lähiümbruse piire peab kohalik omavalitsus arvestama üld- ja detailplaneeringute koostamisel.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 35. Lennumet, kopteriväljaku ja üle 45 m kõrguste ehitiste planeerimine, ehitamine ja kasutuselevõtmine

(1) [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennumet, kopteriväljakut, selle lähiümbrust ja maapinnast üle 45 m kõrgust ehitist hõlmavad detailplaneeringud peab kohalik omavalitsus kooskõlastama Lennuametiga. Lennuametil on õigus enne detailplaneeringu kooskõlastamist teha detailplaneeringule aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse ekspertiis.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Lennuametil on õigus detailplaneeringu kooskõlastamisel väljastada lennuohutusnõuetest lähtuvaid tehnilisi tingimusi ja seada kitsendusi või lubada lähiümbruse piirangupinda läbiva takistuse püstitamist tulenevalt detailplaneeringule tehtud ekspertiisi tulemustest.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2²) Detailplaneeringu kooskõlastusega väljastatud lennuohutusnõuetele vastavad tehnilised tingimused, kitsendused ja lähiümbruse piirangupinda läbiva takistuse püstitamise lubamise otsus kehtivad kaks aastat. Kui kahe aasta jooksul ei ole alustatud ehitiste projekteerimist, tuleb taotleda uus kooskõlastus.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Kui projekteerimistingimustes nähakse ette maapinnast üle 45 m kõrgusega ehitise olemasolu, peab kohalik omavalitsus projekteerimistingimused kooskõlastama Lennuametiga. Projekteerimistingimuste kooskõlastamise käigus on Lennuametil õigus teha projekteerimistingimustele aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse ekspertiis, samuti teha ettepanek muuta projekteerimistingimusi aeronavigatsioonist, lennuliiklusest ja lennuohutusest lähtuvalt. Kohalik omavalitsus peab projekteerimistingimuste väljastamisel arvestama Lennuameti ettepanekut selle olemasolu korral.

(4) Lennumet, kopteriväljaku või maapinnast üle 45 m kõrgusega ehitise ehitusloa saamiseks esitatav ehitusprojekt peab olema Lennuameti poolt heaks kiidetud. Lennuametil on õigus teha talle heakskiitmiseks esitatud ehitusprojektile aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse kohta ekspertiis. Lennuamet määrab ehitusprojekti heakskiitmisel kindlaks lennuväljal või kopteriväljakul lubatava lennutegevuse, mis kantakse nii ehitusloale kui ka ehitise kasutusloale.

(4¹) Ehitise omanik või tema esindaja peab üks kuu enne ehitise valmimist saatma Lennuametile eelteate ehitise valmimise kohta.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Lennumetile ja kopteriväljakule või maapinnast üle 100 m kõrgusega ehitisele võib kasutusloa väljastada ainult Lennuameti kirjaliku nõusoleku korral. Lennuametil on õigus teha enne kirjaliku nõusoleku andmist ehitisele lennuohutuse ekspertiis.

(5¹) Nähtavat laserkiirgust tekitavate seadmete kasutamine kuni 18 500 m kaugusel sertifitseeritud lennumet või kopteriväljaku viitepunktist tuleb kooskõlastada Lennuametiga.

(5²) Kooskõlastuse andmisel lähtub Lennuamet järgmistest piirangutest:

1) lennuraja teljest ristisuunas ja viitepunktist pikisuunas kuni 3700 m ning telje suunas kaugusvahemikus 3700–9300 m ülevalpool tõusnurka 1:40 ei tohi nähtava laserkiirguse hetkvõimsuse tihedus ületada 50 nW/cm²;

2) lennurajast kuni 18 500 m kaugusel ei tohi nähtava laserkiirguse hetkvõimsuse tihedus ületada 5 µW/cm²;

3) laserkiirt pehmendava mooduse kasutamise korral arvestatakse vastavalt korrigeeritud võimsustiheduse määraga.

(5³) Lennuametil on õigus enne käesoleva paragrahvi lõikes 5¹ nimetatud kooskõlastuse andmist teha seadmele või projektile ekspertiis.

(6) Lennuametiga tuleb kooskõlastada ka selliste ehitiste, mis eraldavad märgatavates kogustes gaasi, suitsu, veeauru või halvendavad mingil muul viisil nähtavust lennuvälja lähiümbruses, ehitusprojektid ja lennuvälja lähiümbruses asuvate prügilate, loomafarmide, kala- ja lihatöötlemisettevõtete ehitusprojektid.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6¹) Tuulegeneraatorite ja tuuleparkide detailplaneeringud ning ehitusprojektid tuleb kooskõlastada Lennuameti, Kaitseministeeriumi ja Piirivalveametiga. Lennuametil, Kaitseministeeriumil ja Piirivalveametil on õigus 30 päeva jooksul esitada põhjendatud vastuväiteid detailplaneeringule või ehitusprojektile. Detailplaneeringuga väljastatud projekteerimistingimused kehtivad kaks aastat.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(7) [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 ja 5³ nimetatud ekspertiisi tegemiseks on Lennuametil õigus kaasata detailplaneeringu, ehitusprojekti või ehitise ekspertiisi tegemiseks pädevaid isikuid (eksperte). Ekspert esitab oma arvamuse kirjalikult.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 ja 5³ nimetatud ekspertiisi tegemise kulud, sealhulgas eksperdi tasu, kannab lennuvälja, kopteriväljakut või maapinnast üle 45 m kõrgust ehitist ehitada sooviv isik või ehitise omanik. Ekspertiisi kulude suuruse määrab Lennuamet oma otsusega. Käesolevas paragrahvis nimetatud eksperdi tasu aluseks on riigiteenistujate palgaastmestiku kõrgeima astme palgamäärale vastava tunnitasu kolmekordne määr.
[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

§ 35¹. Lennuvälja ja kopteriväljaku käsiraamat

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(1) [Kehtetu – RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(2) Lennuväljal ja kopteriväljakul peab olema käsiraamat. Lennuvälja ja kopteriväljaku käsiraamat on dokument, milles on toodud asjakohane informatsioon lennuvälja või kopteriväljaku rajatiste, seadmete, teenistuste, käitamisprotseduuride, ohutusjuhtimise süsteemi, organisatsiooni ja juhtimise kohta. [Nõuded lennuvälja ja kopteriväljaku käsiraamatu sisule ja koostamisele kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(3) [Kehtetu – RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 35². Lennuvälja kaitsevööndis keelatud tegevused

(1) Lennuvälja kaitsevööndis asuva kinnisasja valdaja ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega takistada lennuvälja sihtotstarbelist kasutamist, halvendada lennuvälja seisundit ega ohustada liiklust.

(2) Lennuvälja kaitsevööndis hooldatakse metsa ja muud puittaimestikku vastavalt Lennuameti poolt kinnitatud hoolduskavale.

(3) Lennuvälja kaitsevööndis on keelatud:

- 1) uue jäätmekäitluskoha rajamine, kus tehakse jäätmete taaskasutuse või kõrvaldamise toiminguid, milleks ehitise olemasolu ei ole vajalik;
- 2) kalatööstuse ja muu loomsete jäätmetega seotud tööstuse rajamine;
- 3) kala-, linnu- ja loomakasvatusefarmi rajamine;
- 4) viljapõldude, viljakuiivate, puuvilja- ja marjaistanduste rajamine ning muude lindude massilisi toiterändeid põhjustavate põllumajanduslike tegevuste kavandamine;
- 5) suurõnnetuse ohuga ettevõtte asumine;
- 6) ohtlike kemikaalide ja lõhkematerjali tootmine ning ladustamine;
- 7) auru- ja saasteainete väljutamisega seotud tootmistegevus;
- 8) lõhketööd ja maavarade kaevandamine;
- 9) uute metsaistanduste rajamine, metsaraie või muud oluliselt looduskeskkonda muutvad tööd ilma Lennuametiga kooskõlastamata;
- 10) planeerimis- ja ehitustegevus ilma Lennuametiga kooskõlastamata;
- 11) põlevmaterjalide ladustamine üle 3000 kuupmeetri ilma Lennuametiga kooskõlastamata;
- 12) seadmete paigaldamine, mille töö võib segada lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmete tööd;
- 13) uute elamurajoonide ja ühiskasutusega hoonete ehitamine (näiteks koolid, lasteaiad, haiglad ja ärihooned).

(4) Lennuvälja kaitsevööndis takistuste piirangupinna tagamiseks annab kinnisasja omanikule nõusoleku metsa raadata keskkonnaminister või tema volitatud isik, arvestades Lennuameti või vastava lennuvälja omaniku või käitaja kirjalikku põhjendatud seisukohta ja kaitsevööndi hoolduskava.

(5) Kui kaitsevööndis kasvav mets takistab lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikku nähtavust ega taga takistustevaba piirangupinda ning kinnisasja omanik keeldub taotlemast metsa raadamiseks nõusolekut ja metsa raadamast, samuti juhul, kui lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikku nähtavust takistab muu puittaimestik, mis ei ole mets metsaseaduse tähenduses, ja kinnisasja omanik keeldub seda puittaimestikku raiumast, on lennuvälja omanikul või käitajal õigus pöörduda seisukoha saamiseks Lennuameti poole.

(6) Kui Lennuamet hindab metsa raadamise lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikuks, on Lennuametil õigus nõuda kinnisasja asukohajärgselt keskkonnateenistusest metsa raadamiseks nõusoleku andmist lennuvälja omanikule või käitajale. Kui Lennuamet hindab muu puittaimestiku likvideerimise lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikuks, on lennuvälja omanikul õigus see puittaimestik likvideerida.

(7) Lennuliikluse ohutuse tagamiseks lennuvälja kaitsevööndis metsa raadamise või muu puittaimestiku likvideerimise korral on kaitsevööndis asuva kinnisasja omanikul õigus lennuvälja omanikult või käitajalt nõuda varalise kahju hüvitamist.

(8) Kaitsevööndis asuva metsa raadamise või muu puittaimestiku likvideerimise ulatus, maht ja liik määratakse hoolduskavas, milles võimaluse korral arvestatakse metsaomaniku huvidega.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 36. Lennuvälja või kopteriväljaku sertifikaat

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku kasutamiseks õhusõidukite lennutegevuse korraldamisel peab lennuväljal või kopteriväljakul olema sertifikaat, mis kinnitab selle vastavust õhusõidukite ohutu käitamise nõuetele. Sertifikaadi juurde kuuluvad käitamistingimused.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennuväljade ja kopteriväljakute sertifitseerimise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

(3) Lennuvälju ja kopteriväljakuid sertifitseerib ja sertifikaate väljastab Lennuamet.

(4) Lennuvälja või kopteriväljaku sertifikaadi esmase taotluse ja muutmise taotluse läbivaatamise, käitamistingimuste muutmise ning sertifikaadi kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 37. Aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaat

[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(1) Aeronavigatsiooniteenuse nõuetekohaseks korraldamiseks ja lennuohutuse tagamiseks peab ettevõtja omama sertifikaati, mis kinnitab, et tal on selleks tegevuseks piisavate teadmiste ja kogemustega personal, talitused, vajalikud seadmed, rajatised ja varustus ning välja töötatud vajalikud protseduurid.
[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(2) Aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifitseerimise tingimused ja korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .
[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(3) Aeronavigatsiooniteenuse osutajaid sertifitseerib ja sertifikaate väljastab Lennuamet.
[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(4) Lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmeid sertifitseerib ja sertifikaate väljastab Lennuamet.

(5) Lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmete sertifitseerimise ja sertifikaatide väljaandmise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

(6) Lennuliikluse teenindamisel kasutatavate raadioside-, navigatsiooni- või jälgimisseadmete raadiosageduste koordineerimise eest on vastutav Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni sageduste koordinaator Eestis.

(7) Lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadme sertifikaadi taotluse ja kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise ning aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaadi taotluse, muutmise taotluse ning kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

7. peatükk LENUETTEVÕTJAD

§ 38. [Kehtetu – RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 39. Riiklikud load

Tsiviilõhusõidukite käitamiseks äriistel eesmärkidel peab ettevõtja omama järgmisi riiklikke lubasid:

- 1) lennutegevusluba;
- 2) lennuettevõtja sertifikaati;
- 3) [kehtetu – RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 40. Lennutegevusluba

(1) EÜ Nõukogu määruses 2407/92/EMÜ (EÜT L 240, 24.08.1992, lk 1–7) lennuettevõtjatele lennutegevuslubade väljaandmise kohta nimetatud lennutegevusloa annab välja majandus- ja kommunikatsiooniminister.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(2) Lennutegevusloa väljaandmise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(2¹) Lennutegevusloa taotluse läbivaatamise ja lennutegevusloas muudatuste tegemise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3)–(4)
[Kehtetud – RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 41. [Kehtetu – RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 42. Lennuettevõtja sertifikaat ja lennutegevuse käsiraamat

(1) Lennuettevõtja sertifikaat on Lennuameti välja antud dokument, mis kinnitab sertifikaati omava isiku valmisolekut ärilise lennutranspordi või lennutööde nõuetekohaseks korraldamiseks. Lennuettevõtja sertifikaadi juurde kuuluvad käitamistingimused.

(2) Äriline lennutransport on reisijate, posti või lasti vedu õhu teel tasu eest.

(3) Lennutöödeks loetakse teenuste osutamist, mis ei ole käsitletav reisijate, posti või lasti veona (näiteks väetiste ja teiste kemikaalide puistamine põllumajandustöödel, objektide tõstmine ja paigaldamine ehitustegevuses, õhust fotografeerimine, vaatlus- ja patrull-lennud, õhus reklaamimine, huvilennud kopteri ja õhupalliga).
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(4) Lennuettevõtja sertifikaadid liigitatakse:

- 1) ärilise lennutranspordiga tegeleva lennuettevõtja sertifikaat (*Air Operator Certificate – AOC*);
- 2) lennutöödega tegeleva lennuettevõtja sertifikaat (*Aerial Work Certificate – AWC*).

(5) Ärilise lennutranspordiga tegeleva lennuettevõtja esmane sertifikaat kehtib üks aasta. Sertifikaadi kehtivusaega pikendatakse pärast kehtivusaja möödumist sertifikaati omava isiku taotlusel ning kehtestatud nõuetele vastamisel kuni kolme aastani.

(6) Lennutöödega tegeleva lennuettevõtja sertifikaat kehtib viis aastat.

(7) [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(8) Lennuettevõtja sertifikaati omaval isikul peab olema lennutegevuse käsiraamat. Lennutegevuse käsiraamat tuleb kooskõlastada Lennuametiga lennuettevõtja sertifikaadi taotlemisel ja käsiraamatu muutmisel. Lennutegevuse käsiraamat on instruksioonide, juhendite, protseduuride kirjelduste, tegevus- või töökorralduslike regulatsioonide kogumik, millest sertifikaati omav isik juhendub lennutegevuse korraldamisel ning õhusõidukite käitamisel.

(9) Lennutöödega tegeleva lennuettevõtja lennutegevuse käsiraamatu sisule ja koostamisele esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(10) Lennuettevõtja sertifikaadi väljaandmise, muutmise, kehtivusaja pikendamise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra, sealhulgas sertifikaadi taotlusele ja käitamistingimuste sisule esitatavad nõuded ning sertifikaatide vormid, kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(11) Lennuettevõtja sertifikaadi esmase taotluse läbivaatamise, sertifikaadi kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise, sertifikaadi käitamistingimuste muutmise taotluse, välja arvatud õhusõiduki registreerimistunnuste muutmise taotluse läbivaatamise ning lennuettevõtja sertifikaadi käitamistingimustesse uue õhusõiduki tüübi sisseviimise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42¹. [Kehtetu – RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42². Lennuettevõtja sertifikaadi väljaandmise tingimused

(1) Ärilise lennutranspordiga tegeleva lennuettevõtja sertifikaat antakse välja, kui taotleja tõendab, et tal on ärilise lennutranspordi ohutuks korraldamiseks vajalik organisatsiooniline struktuur, talitused, rajatised, õhusõidukid, seadmed, varustus, töökorralduslikud protseduurid, käsiraamatud ja dokumendid, piisavate teadmiste, oskuste ja kogemustega personal ning kvaliteedisüsteem, mis kõik vastavad nõukogu määruse (EMÜ) nr 3922/91 tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride kooskõlastamise kohta tsiviillennunduses (EÜT L 373, 31.12.1991, lk 4–8) nõuetele ja Euroopa Ühinenud Lennuametite ühtsetele lennundusnõuetele JAR-OPS 3.

(2) Lennutöödega tegeleva lennuettevõtja sertifikaat antakse välja, kui taotleja tõendab, et tal on lennutööde ohutuks korraldamiseks vajalik organisatsiooniline struktuur, talitused, rajatised, õhusõidukid, seadmed, varustus, töökorralduslikud protseduurid, käsiraamatud ja dokumendid ning piisavate teadmiste, oskuste ja kogemustega personal, mis kõik vastavad 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni nõuetele.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 toodud nõuetele peab lennuettevõtja sertifikaadi taotleja vastama järgmistele tingimustele:

- 1) taotleja üheks tegevusalaks on õhusõidukite käitamine ning tema peamine tegevuskoht või registreeritud asukoht on Eestis;
- 2) taotleja ei tohi omada mõne teise riigi välja antud lennuettevõtja sertifikaati, välja arvatud juhul, kui Lennuameti ja teise riigi sertifikaadi välja andnud asutuse vahel on sõlmitud vastav kokkulepe;
- 3) taotleja käitatavatel õhusõidukitel peab olema kehtiv lennukõlblikkussertifikaat.

(4) Lennutöödel käitatava õhusõiduki varustusele esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42³. Lennuettevõtja sertifikaadi väljaandmisest, muutmisest ja kehtivusaja pikendamisest keeldumine

Sertifikaadi väljaandmisest, muutmisest või kehtivusaja pikendamisest keeldutakse, kui:

- 1) sertifikaadi väljaandmise, muutmise või kehtivusaja pikendamise taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 2) taotleja organisatsiooniline struktuur, talitused, rajatised, õhusõidukid, seadmed, varustus, töökorralduslikud protseduurid, käsiraamatud ja dokumendid, personali teadmised, oskused ning kogemused või kvaliteedisüsteem ei vasta kehtestatud nõuetele;
- 3) taotleja ei vasta käesoleva seaduse § 42² lõikes 3 sätestatud nõuetele või
- 4) taotleja rikub lennundusalaste õigusaktide nõudeid.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42⁴. Lennuettevõtja sertifikaadi kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Sertifikaadi võib kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) sertifikaati omava isiku organisatsiooniline struktuur, talitused, rajatised, õhusõidukid, seadmed, varustus, töökorralduslikud protseduurid, käsiraamatud ja dokumendid, personali teadmised, oskused ning kogemused või kvaliteedisüsteem ei vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele;
- 2) sertifikaati omav isik rikub lennundusalaste õigusaktide nõudeid;
- 3) sertifikaati omav isik rikub lennutegevuse käsiraamatu või hooldustegevuse korraldamise nõudeid või
- 4) sertifikaati omav isik rikub sertifikaadi käitamistingimusi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud puuduste ilmnemisel teeb Lennuamet sertifikaati omavale isikule ettekirjutuse. Kui esinevad lõikes 1 toodud puudused ning seetõttu ei ole tagatud lennuettevõtja tegevuse ohutus, võib Lennuamet ettekirjutuse tegemisel peatada sertifikaadi kehtivuse ettekirjutuse täitmise ajaks.

(3) Kui sertifikaati omav isik ei täida ettekirjutust Lennuameti määratud tähtaja jooksul, peatatakse tähtajaliselt sertifikaadi kehtivus. Sertifikaadi kehtivuse võib peatada kuni kuueks kuuks.

(4) Kui sertifikaati omav isik ei ole Lennuameti määratud tähtaja jooksul sertifikaadi kehtivuse peatamise aluseks olnud puudusi kõrvaldanud, tunnistab Lennuamet sertifikaadi kehtetuks. Ettekirjutuse täitmata jätmisel

võib sertifikaadi kehtetuks tunnistada juhul, kui ettekirjutuse tegemisega on käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt kaasnenud ka sertifikaadi kehtivuse samaaegne peatamine.

(5) Sertifikaadist loobumise korral tunnistab Lennuamet sertifikaadi kehtetuks. Sertifikaati omav isik peab vähemalt 30 kalendripäeva enne sertifikaadist loobumist teatama kirjalikult Lennuametile sertifikaadist loobumise tähtpäeva. Sertifikaat tunnistatakse kehtetuks sertifikaati omava isiku poolt teatatud tähtpäeva seisuga.

(6) Kehtetuks tunnistatud sertifikaat tuleb sertifikaati omanud isikul Lennuametile tagastada kolme tööpäeva jooksul kehtetuks tunnistamise teate kättesaamisest arvates.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42⁵. Lennuettevõtja sertifikaadi kehtivuse taastamine

(1) Kui sertifikaadi kehtivuse peatamise alus on kõrvaldatud või ära langenud ning sertifikaati omav isik tõendab, et ta vastab sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele ning suudab jätkuvalt täita sertifikaadi käitamistingimusi, taastab Lennuamet sertifikaadi kehtivuse.

(2) Enne sertifikaadi kehtivuse taastamist kontrollib Lennuamet või käesoleva seaduse §-s 7¹ nimetatud isik vajaduse korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete täitmist.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42⁶. Operatiiv-teenistuslik lennutegevus

Riigiasutus, kelle tegevusvaldkond on reageerimiskohustuslik ja operatiiv-teenistuslik lennutegevus tsiviilennunduses, korraldab oma lennundustegevust vastavalt käesolevale seadusele ja lennundustegevuse protseduurireegleid sätestavatele käsiraamatutele, mis on eelnevalt kooskõlastatud Lennuametiga.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42⁷. Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimine

(1) Mittetulunduslikel eesmärkidel õhusõiduki käitamisega tegelev juriidiline isik või riigiasutus peab oma lennutegevuse registreerima Lennuametis.

(2) Lennuamet väljastab mittetulundusliku lennutegevuse registreerimise kohta registreerimistunnistuse. Registreerimistunnistus on dokument, mis kinnitab, et juriidilisel isikul või riigiasutusel on lennutegevuse ohutuks korraldamiseks ning õhusõidukite ohutuks käitamiseks vajalike oskustega personal ja nõuetekohased vahendid ning välja töötatud ja rakendatud vastavad protseduurireeglid.

(3) Registreerimistunnistus kehtib viis aastat.

(4) Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimise, registreerimistunnistuse väljaandmise, muutmise, kehtivusaja pikendamise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra, registreerimistunnistuse vormi ning registreerimistaotlusele ja lennutegevuse käsiraamatu sisule esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(5) Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimise taotluse läbivaatamise ning registreerimistunnistuse kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42⁸. Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimise tingimused

(1) Mittetulunduslik lennutegevus registreeritakse, kui taotleja tõendab, et tal on lennutegevuse ohutuks korraldamiseks ning õhusõidukite ohutuks käitamiseks vajalike oskustega personal, nõuetekohased vahendid ning välja töötatud vastavad protseduurireeglid ning koostatud lennutegevuse käsiraamat.

(2) Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimise taotleja peab olema Eestis registreeritud juriidiline isik või riigiasutus.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42⁹. Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimisest, registreerimistunnistuse muutmisest ja kehtivusaja pikendamisest keeldumine ning registreerimistunnistuse kehtetuks tunnistamine

(1) Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimisest, registreerimistunnistuse muutmisest või selle kehtivusaja pikendamisest keeldutakse, kui:

1) ei ole tagatud lennutegevuse ohutu korraldamine ning õhusõidukite ohutu käitamine, puuduvad vajalike oskustega personal ja nõuetekohased vahendid ning ei ole välja töötatud või rakendatud vastavaid protseduurireegleid ning koostatud lennutegevuse käsiraamatut;

2) taotleja rikub lennundusalaste õigusaktide nõudeid;

3) taotleja ei vasta käesoleva seaduse § 42⁸ lõikes 2 sätestatud nõudele või

4) taotluses ei ole esitatud kõiki nõuete täitmise kontrollimiseks vajalikke andmeid või dokumente või esitatud andmed või dokumendid ei vasta tegelikkusele.

(2) Registreerimistunnistuse võib kehtetuks tunnistada, kui registreerimistunnistust omav isik:

1) ei taga lennutegevuse korraldamisel ja õhusõidukite käitamisel piisavat lennuohutust;

2) ei täida Lennuameti riikliku järelevalve korras tehtud ettekirjutusi või

3) rikub lennundusalaste õigusaktide nõudeid.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42¹⁰. Õhusõiduki lepingulise kasutamise kooskõlastamine

(1) Nõukogu määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisa B-alajao osa OPS 1.165 kohasel õhusõiduki kasutusse võtmisel või õhusõiduki kasutusse andmisel peab lennuettevõtja sertifikaadi taotleja või lennuettevõtja sertifikaati omav isik, kes annab või võtab õhusõiduki kasutusse, enne õhusõiduki kasutamise lepingu sõlmimist esitama selle kooskõlastamiseks Lennuametile.

(2) Kooskõlastamiseks esitatud lepingus peavad sisalduma järgmised andmed:

1) kasutuse liik, kasutusperioodi algus ja kestus;

2) andmed lepingupoolte kohta – isiku- või registrikood, nimi, tegevuskoht, postiaadress, lennuettevõtja sertifikaadi olemasolu korral selle number;

3) andmed kasutusse antava õhusõiduki kohta – õhusõiduki tüüp, seerianumber, registreerimistunnus;

4) eeldatav õhusõiduki alalise paiknemise koht ja kavandatud lendude piirkond.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule tuleb Lennuametile esitada selle lennuettevõtja sertifikaadi andmed, kes annab õhusõiduki kasutusse ning kelle lennuettevõtja sertifikaadi alusel ja tingimustel kasutusse antud õhusõidukit käitatakse.

(4) Lennuamet võib lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmetele küsida muid lennuohutuse ja lennundusjulgestuse seisukohalt olulisi andmeid, mis on kooskõlastuse andmiseks vajalikud.

(5) Otsuse lepingu kooskõlastamise kohta teeb Lennuamet hiljemalt 15 tööpäeva jooksul kooskõlastamiseks esitatud lepingu ja andmete saamise päevast arvates ning teatab otsusest kirjalikult viivitamata kooskõlastuse taotlejale.

(6) Lennutöödega tegelev lennuettevõtja peab õhusõiduki kasutusse võtmisel ning selle käitamisel kasutusse andja lennuettevõtja sertifikaadi alusel tagama õhusõiduki käitamise vastavuses ärilise lennutranspordiga tegelevale lennuettevõtjale nõukogu määruse (EMÜ) nr 3922/91 lisa III B-alajao osas OPS 1.165 kehtestatud nõuetega.

(7) Õhusõiduki käitamine ilma käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kooskõlastuseta ei ole lubatud.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 43. [Kehtetu – RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 44. Muutused lennutegevusloa ja lennuettevõtja sertifikaadi alustes

(1) Lennutegevusloa ja lennuettevõtja sertifikaati omav isik on kohustatud Lennuametile viivitamata kirjalikult teatama kõigist muutustest andmetes, mis olid aluseks tegevusloa ja sertifikaadi väljaandmisel.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennuohutuse tagamise huvides võib Lennuamet muuta sertifikaati või selle käitamistingimusi, kui käitaja või tema tegevus ei vasta käesoleva seaduse § 42⁴ lõikes 1 nimetatud nõuetele. Sertifikaadi muutmise teavitatakse kirjalikult viivitamata sertifikaati omavat isikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 45. [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46. Regulaarne ja mitteregulaarne lennuühendus Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega

(1) Euroopa Liitu mittekuuluva riigi lennuettevõtja peetav regulaarne ja mitteregulaarne lennuühendus Eesti Vabariigi territooriumile, territooriumil või territooriumilt toimub vastavalt valitsustevahelistele lennunduskokkulepetele, rahvusvahelistele konventsioonidele ning Euroopa Liidu välislepingutele või nende puudumisel majandus- ja kommunikatsiooniministri nõusolekul.

(2) Euroopa Liitu mittekuuluva riigi lennuettevõtja, kes taotleb nõusolekut regulaarse või mitteregulaarse lennuühenduse alustamiseks Eesti Vabariigi territooriumile, territooriumil või territooriumilt, esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile järgmised dokumendid:

- 1) kehtiv lennuettevõtja sertifikaat;
- 2) kehtiv lennutegevusluba, kui selle olemasolu on nõutav vastava Euroopa Liitu mittekuuluva riigi poolt;
- 3) tõestus vastutuskindlustuslepingu olemasolu kohta;
- 4) kehtiv mürasertifikaat;
- 5) tõestus ACAS II olemasolust õhusõiduki pardal vastavalt käesoleva seaduse § 10¹ lõikele 4;
- 6) kehtiv lennukõlblikkussertifikaat;
- 7) kehtiv lennukõlblikkuse kontrolli tõend, kui selle olemasolu nõuab vastav Euroopa Liitu mittekuuluv riik.

(3) Majandus- ja kommunikatsiooniminister vastab taotlusele 10 tööpäeva jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentide esitamist.

(4) Majandus- ja kommunikatsiooniminister keeldub nõusoleku andmisest, kui:

- 1) nõusoleku taotleja ei ole esitanud kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumente;
 - 2) nõusoleku taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid.
- [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

7¹. peatükk **LENNUNDUSJULGESTUS**

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹. Lennundusjulgestusalane koostöö

(1) Riikliku lennundusjulgestusalase koostöö koordineerimiseks ja tõhustamiseks moodustab majandus- ja kommunikatsiooniminister lennundusjulgestusalastes küsimustes nõuandva komisjoni.

(2) Komisjoni kuuluvad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Välisministeeriumi, Siseministeeriumi, Lennuameti, Kaitsepolitsei ameti, Maksu- ja Tolliameti, Piirivalveameti, Politsei ameti ning Päästeameti esindajad. Komisjon võib oma ülesannete täitmisele kaasata ka teiste ametiasutuste esindajaid ning muid spetsialiste.

(3) Tsiviillennundusele avatud lennuvälja või kopteriväljaku käitaja moodustab lennuväljal või kopteriväljakul tegutsevate ettevõtjate ja riigiasutuste esindajatest koosneva lennujaama julgestuskomitee, kelle ülesandeks on koordineerida lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil tegutsevate ettevõtjate ja ametiasutuste lennundusjulgestusalast koostööd.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46². Riigiasutuste lennundusjulgestusalased ülesanded ja vastutus

(1) Kaitseministeeriumi valitsemisalas korraldab lennundusjulgestusalast tegevust Õhuväe Staap.

(2) Lennuväljadel või kopteriväljakutel, mida kasutavad ühiselt riiklik ja tsiviillennundus, töötab lennuvälja või kopteriväljaku käitaja välja ühised lennundusjulgestuse meetmed.

(3) Maksu- ja Tolliamet tagab vastavalt oma pädevusele reisijate, käsipagasi, pagasi, kauba ja õhusõidukite kontrolli.

(4) Politseiamet tagab vastavalt oma pädevusele avaliku korra ja julgestusotstarbelise läbivaatuse protseduuride tegemise kaitse lennujaamades.

(5) Kaitsepolitsei ameti ülesandeks on vastavalt oma pädevusele õhusõiduki ja lennuohutusvastaste ründejuhtude ennetamine ja tõkestamine ning hädaolukorra lahendamine terrorikuriteo korral.

(6) Piirivalveamet teostab vastavalt oma pädevusele reisijate ja õhusõidukite meeskonnaliikmete piirikontrolli, tõkestab ebasoovitavate isikute riiki sisenemist ning saadab või võtab lennuettevõtjalt (saatjalt) vastu väljasaadetavaid isikuid riigi vastavale ametkonnale üleandmiseks.

(7) Päästeamet teostab tsiviillennunduses oma pädevuse kohaselt pommiähvarduste ja -kahtluste korral otsimis- ja demineerimistöid ning tagab ohuolukordade tekkimisel teabevahetuse ja häireteeninduse.

(8) Lennuamet lennundusjulgestusalaste ülesannete täitmiseks:

- 1) juhendab käesoleva seaduse § 24³ lõikes 3 nimetatud ettevõtjaid julgestuskäsiraamatute ning lennundusjulgestusalaste nõuete ja meetmete väljatöötamisel;
- 2) tagab lennundusjulgestusalaste dokumentide kättesaadavuse põhjendatud huviga isikutele, kes vajavad nimetatud informatsiooni tööülesannete täitmiseks;
- 3) koostööl lastab tsiviillennundusrajatiste projekteerimise, olemasolevate tsiviillennundusehitiste laiendamise või rekonstrueerimisega seotud dokumente lennundusjulgestusalastes küsimustes;
- 4) koostööl lastab lennundusjulgestusalaseid koolitusprogramme;

5) kooskõlastab relva ja selle laskemoona kaasavõtmise ärilises lennutranspordis kasutatava õhusõiduki reisijatesalongi;

6) kinnitab Eesti tsiviillennunduse julgestuskäsiraamatu (*National Civil Aviation Security Programme*). [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46³. Ettevõtjate lennundusjulgestusalased ülesanded ja vastutus

(1) Käesoleva seaduse § 24³ lõikes 3 nimetatud ettevõtja:

1) esitab ettevõtja julgestuskäsiraamatu ja selle kavandatud muudatused kooskõlastamiseks Lennuametile;

2) teostab ettevõttes lennundusjulgestusalast järelevalvet ning tagab selle käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamise;

3) tagab ettevõttes töötavate lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil tööülesandeid täitvate isikute julgestusvalmiduse koolituse läbiviimise enne lennuvälja või kopteriväljaku läbipääsuloa väljaandmist;

4) tagab ehitiste ehitamisel ning olemasolevate ehitiste rekonstrueerimisel lennundusjulgestusalaste nõuete täitmise;

5) tagab ettevõtte töötajate lennundusjulgestusalaste nõuete täitmise;

6) informeerib kohe kinnipidamisõigust omavat asutust isikust, kes ebaseaduslikult siseneb või püüab siseneda lennuvälja või kopteriväljaku kinnisele või julgestuspiirangu alale, samuti isikust, kes rikub lennundusjulgestusalaseid nõudeid;

7) teatab viivitamata Lennuametile kõikidest talle teada olevatest lennundusjulgestusalastest probleemidest ja rikkumistest;

8) esitab lennuvälja või kopteriväljaku projekteerimise, olemasolevate tsiviillennunduse ehitiste laiendamise või rekonstrueerimisega seotud dokumentide projektid Lennuametile kooskõlastamiseks.

(2) Õhusõidukit pardavarudega varustav või õhusõiduki salongi või lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiiranguala puhastamisega tegelev ettevõtja kooskõlastab kasutatavad julgestusmeetmed lennuettevõtja ja Lennuametiga.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatule lennuvälja või kopteriväljaku käitaja:

1) väljastab lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil tegutsevate ettevõtjate ja ametiasutuste taotluste alusel isikutele ja sõidukitele läbipääsulubasid liikumiseks lennuvälja või kopteriväljaku kinnisel alal;

2) kontrollib lennundusjulgestusalaste nõuete täitmist lennujaama ning lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil tegutsevate ettevõtjate ja ametiasutuste töötajate poolt;

3) tagab lennundusjulgestusalaste nõuete järgimise lennuvälja või kopteriväljaku rajamisel ja planeerimisel;

4) tagab julgestuspiiranguala moodustamise lennuvälja või kopteriväljaku kinnisel alal;

5) tagab isikute ja sõidukite liikumise kontrolli julgestuspiirangualal õhusõidukite juurde ning nende juurest, et ennetada loata juurdepääsu õhusõidukile;

6) tagab juurdepääsukontrolli lennuvälja või kopteriväljaku kinnisele alale;

7) määratleb ja hindab lennundusjulgestusalaseid riske ning kaitstuse taset lennuväljal või kopteriväljakul;

8) tagab lennuvälja või kopteriväljaku kinnisele ja julgestuspiirangualale sisenevate isikute ja sõidukite tuvastamise;

9) tagab mittereisijatest isikute ja nendega kaasas olevate esemete julgestusotstarbelise läbivaatuse enne isikute sisenemist lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale;

10) tagab lahkuvate reisijate ja nende käsipagasi julgestusotstarbelise läbivaatuse enne julgestuspiirangualalt lahkuva õhusõiduki pardale minekut;

11) tagab transfeerreisijate, nende käsipagasi ja registreeritud pagasi julgestusotstarbelise läbivaatuse enne õhusõiduki pardale minekut;

12) tagab julgestusotstarbelise läbivaatuse läbinud reisijate ja nende käsipagasi kaitse lubamatu sekkumise eest alates julgestusotstarbelise läbivaatuse teostamise kohast kuni õhusõiduki pardale minekuni;

13) tagab transiitlendude korral transiitreisijate ja nende käsipagasi kaitse lubamatu juurdepääsu eest;

14) tagab registreeritud pagasi julgestusotstarbelise läbivaatuse enne lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualalt lahkuva õhusõiduki pardale laadimist;

15) tagab registreeritud pagasi kaitse lubamatu juurdepääsu eest alates julgestusotstarbelise läbivaatuse teostamisest või vedaja nõustumisest vedada kuni selle õhusõiduki lahkumiseni, millele pagas laaditakse.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatule lennuettevõtja:

1) määratleb julgestuskäsiraamatus meetmed ja protseduurid õhusõiduki pardal ohutuse tagamiseks, kui õhusõidukiga reisib käesoleva seaduse §-s 46¹³ nimetatud erikohtlemist vajav reisija, ning tagab võimaluse korral õhusõiduki kapteni informeerituse nimetatud reisijast;

2) tagab õhusõiduki nõuetekohase julgestuskontrolli ja läbiotsimise ning pärast nõuetekohast õhusõiduki julgestuskontrolli või läbiotsimist õhusõiduki kaitstuse lubamatu juurdepääsu eest kuni õhusõiduki lahkumiseni;

3) tagab, et õhusõiduki pardal veetavad registreeritud pagasiühikud on individuaalselt määratletud reisijaga koosliikuva või reisijast eraldiliikuva pagasiühikuna, on nõuetekohaselt läbi vaadatud ning lubatud vedamiseks konkreetsel lennul;

4) märgistab oma posti tähisega «lennuettevõtja post» ja saadetised tähisega «lennuettevõtja saadetus»;

5) tagab, et pitseeritud või plommitud esemete pardaleviimisel kontrollitakse, et pitsatijäljed või plommid on puutumata;

- 6) tagab õhusõiduki kapteni informeerituse õhusõiduki pardal olevate relvastatud isikute arvust ning nende istekohtade asukohast;
- 7) tagab, et õhusõiduki pardal toimuva ebaseadusliku sekkumise korral teavitab õhusõiduki kapten lennuliiklusteenistust ning võtab kasutusele asjakohased protseduurid;
- 8) tagab, et õhusõiduki pardale ei võeta vedamiseks kauba- ega postiühikuid, samuti toitlustus- ega muid varusid ja vahendeid, mille suhtes ei ole kohaldatud julgestuskontrolli meetmeid;
- 9) tagab, et pardale ei võeta registreeritud pagasit, mille lennule registreerinud reisija ei viibi pardal, välja arvatud juhul, kui pagas on määratletud reisijast eraldi liikuva registreeritud pagasina ning läbinud täiendavalt julgestusotstarbelise läbivaatuse.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatule aeronavigatsiooniteenuse osutaja:

- 1) teavitab Lennu- ja Merepääste Koordinatsioonikeskust, Päästeameti juhtimiskeskust, lennuvälja või kopteriväljaku julgestusteenistust ning Tallinnas Tallinna lennuvälja peadispetšerit ohuolukorras olevast õhusõidukist;
 - 2) tagab ohuolukorras õhusõiduki teenindamise;
 - 3) tagab ohuolukorda sattunud õhusõiduki lennu juhtimise Tallinna lennuinfo piirkonnas ning edastab teabe kõikidele lennumarsruudil asuvatele lennuliiklusteenistustele ning võimaluse korral sihtlennuväljale;
 - 4) tagab õhusõiduki käitaja teavitamise võimalikust ohuolukorrast ning muudest sellega seotud asjaoludest;
 - 5) informeerib ohuolukorras oleva õhusõiduki läheduses käitatavaid õhusõidukeid;
 - 6) võtab kasutusele meetmed ennetamiseks lubamatut juurdepääsu aeronavigatsiooniteenuse osutaja ehitistele;
 - 7) tagab oma töötaja usaldusväärsuse kontrollimise enne lennujaama läbipääsuloa väljastamist.
- [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46⁴. Lennundusjulgestusalane koolitus

(1) Lennujaama territooriumil tööülesandeid täitev isik peab enne talle lennuvälja läbipääsuloa väljastamist läbima lennundusjulgestusalase koolituse, edaspidi regulaarselt ka asjakohase korduvkoolituse. Koolituse korraldaja kooskõlastab julgestusvalmiduse koolituse koolitusprogrammi Lennuametiga.

(2) Lennundusjulgestusalased koolitused on rahvusvahelise organisatsiooni poolt heakskiidetud koolitusprogrammi alusel korraldatavad koolitused ja Lennuameti poolt kooskõlastatud koolitusprogrammide alusel tööandjate, lennuvälja käitaja poolt määratud isikute või vastava koolituse pakkujate koolitused.

(3) Isik, kellele on väljastatud või kes taotleb lennujaama läbipääsuluba, peab olema läbinud oma tööülesannete täitmiseks vajaliku lennundusjulgestusalase koolituse.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46⁵. Piirangute kehtestamine lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil ja sellega piirnevatel aladel

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil määratletud julgestuspiirangualad kooskõlastatakse Lennuametiga ning tehakse teatavaks kõigile lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil tööülesandeid täitvatele isikutele.

(2) Lennuvälja käitaja, lennuväljal tegutsevad ettevõtjad ning ametiasutused vastutavad juurdepääsu eest oma territooriumile ja ehitistele.

(3) Lennuvälja kinnise alaga piirnevatele aladele, sealhulgas munitsipaal- ja eramaale, ei ole lubatud püstitada ehitisi ja paigutada seadmeid, mis ei ole seotud lennujaama käitamisega, ega ladustada materjale ning parkida sõidukeid viie meetri ulatuses lennuvälja piirdeaiast arvates, välja arvatud täiendavate julgestusmeetmete kohaldamisel Lennuameti poolt kehtestatud tingimustel.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46⁶. Läbipääsu lubav dokument ja selle kontrollimise üldnõuded

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil ühtsete läbipääsulubade süsteemi korraldamise ja kontrolli eest vastutavad Lennuamet ja lennuvälja või kopteriväljaku käitaja.

(2) Isik võib lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualal liikuda järgmiste dokumentide alusel:

- 1) kindlale lennule minemise eesmärgil reisija lennupileti alusel väljastatud kehtiv õhusõiduki pardakaart koos isikut tõendava dokumendiga;
- 2) Lennuameti ja lennuvälja või kopteriväljaku käitaja poolt väljastatud kehtiv isiku läbipääsuluba;
- 3) õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaat riigipiiri ületamist lubava dokumendina tööülesannete täitmisel.

(3) Reisija esitab julgestusotstarbelise läbivaatuse teostamisel läbivaatuse tegijale käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud pardakaardi ning läbivaatuse tegijale või piirivalveametnikule isikut tõendava dokumendi nende nõudmisel.

(4) Reisija õhusõiduki pardale minekul veendub õhusõiduki käitaja või tema esindaja reisija pardalemineku õigsuses, kontrollides reisija isikut tõendavat dokumenti ning pardakaarti.

(5) Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale lubatakse siseneda sõidukil, millel on Lennuameti ja lennuvälja või kopteriväljaku käitaja välja antud kehtiv sõidukiluba. Samuti on lubatud juurdepääs julgestuspiirangualale lennuvälja või kopteriväljaku volitatud saatjaga sõidukil, sealhulgas operatiivülesandeid täitval alarmsõidukil.

(6) Läbipääsuloa väljaandjal on õigus lennuväljal kehtivate nõuete rikkumise korral läbipääsuloa kehtivus ajutiselt peatada või läbipääsuluba kehtetuks tunnistada.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46⁷. Lennuvälja või kopteriväljaku läbipääsuluba taotleva isiku usaldusväarsuse kontrollimine

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku läbipääsuluba taotlev isik esitab lennuvälja või kopteriväljaku läbipääsuloa väljaandjale isikuandmete ankeedi ja kirjaliku nõusoleku isikuandmete töötlemiseks.

(2) Isikuandmete ankeedis märgib läbipääsuluba taotlev isik ka oma sugulaste (vanemad, õde, vend, lapsed), abikaasa ja endise abikaasa, samuti elukaaslase ees- ja perekonnanime, isikukoodi, selle puudumisel või mitteteadmisel sünniaja ja -koha ning kontaktandmed.

(3) Lennuvälja või kopteriväljaku läbipääsuluba taotleva isiku isikuandmete ankeedi ja kirjaliku nõusoleku vormi isikuandmete töötlemiseks kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikuandmete ankeedis esitatud andmete õigsuse ja käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud asjaolude kontrollimiseks on loa väljaandjal õigus pöörduda riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste poole järelepärimisega läbipääsuloa taotleja isikuandmete kontrollimiseks ja lõikes 7 nimetatud asjaolude väljaselgitamiseks. Järelepärimise saanud asutus vastab järelepärimisele viie tööpäeva jooksul.

(5) Loa väljaandja edastab läbipääsuluba taotleva isiku isikuandmete ankeedi koopia Kaitsepolitsei ametile.

(6) Taotleja usaldusväarsuse kontrollimisel hindab loa väljaandja kontrolli käigus kogutud materjale ning teeb otsuse loa väljaandmise kohta hiljemalt 15 tööpäeva jooksul pärast isikuandmete ankeedi esitamist. Lennuvälja läbipääsuluba antakse välja kuni kolmeks aastaks.

(7) Asjaolud, mis välistavad isiku tööleasumise lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualas:

- 1) isiku tegevus on olnud või on suunatud Eesti riigi ja selle julgeoleku vastu;
- 2) isik on seotud organisatsiooni või liikumisega, mis oma tegevusega eirab avalikku korda või mille eesmärk on rünnata lennundustegevust;
- 3) isik on karistatud tahtlikult toime pandud kuriteo eest ja tema karistusandmeid ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 4) isik on isikuandmete ankeedis esitanud võltsitud andmeid või valeinformatsiooni;
- 5) isik on piiratud teovõimega;
- 6) isik on kriminaalmenetluse osaline kahtlustatavana või süüdistatavana;
- 7) esinevad muud mõjuvad põhjused.

(8) Loa väljaandjal on õigus loa kehtimise ajal teostada käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud toiminguid isiku usaldusväarsuse jätkuvaks kontrollimiseks.

(9) Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualaga seotud ameti- või töökohal ei saa töötada isik, kelle puhul esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud asjaolud. Selline isik nimetatakse võimaluse korral teisele ameti- või töökohale või vabastatakse teenistusest käesoleva seaduse alusel ja avaliku teenistuse seaduses sätestatud korras või lõpetatakse töösuhe käesoleva seaduse alusel ja töölepingu seaduses ettenähtud korras.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46⁸. Juurdepääs õhusõidukile

Lennuettevõtja tagab, et õhusõiduki juurde ei pääse selleks õigust mitteomavad isikud.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46⁹. Isikute ja nende pagasi julgestusotstarbeline läbivaatus

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale ning õhusõiduki pardale viimiseks keelatud esemete loetelu hoitakse lennujaama reisiterminalis ja pääslates nähtaval kohal.

(2) Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale ja õhusõiduki pardale ei lubata isikut, kes keeldub läbivaatusest või on alust arvata, et ta võib asetada ohtu iseennast või teisi isikuid.

(3) Läbivaatuse tegemiseks vajalike tehniliste vahendite mittetöökorras oleku või elektrikatkestuse korral tehakse läbivaatus käsitsi.

(4) Julgestusotstarbelisest läbivaatusest vabastatakse riigipead ning Vabariigi Presidendi või Vabariigi Valitsuse poolt kutsutud ametlikud külalised.

(5) Kui registreeritud pagasi läbivaatamisel selgub, et pagas võib sisaldada keelatud esemeid ning kui reisijat ei õnnestu üles leida, on julgestustöötajal õigus vahetuse vanema juuresolekul pagas avada. Lukustatud pagasit võib põhjendatud kahtluse korral avada Politseiameti või Maksu- ja Tolliameti esindaja juuresolekul või reisija kirjalikul nõusolekul.

(6) Reisijast eraldiliikuv registreeritud pagas jääb pagasi vedu teostava lennuettevõtja või teda teenindava agendi valve alla.

(7) Läbivaatuseks vajalike tehniliste vahendite hanked ning hangitud vahendite tark- ja riistvara täiendused kooskõlastab nimetatud vahendite soetaja Lennuametiga.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹⁰. Kauba ja posti julgestusmeetmed

(1) Tuntud saatja on kohustatud täitma tuntud saatja deklaratsiooniga võetud kohustusi.

(2) Tuntud saatja tunnustamise ning kokkuleppelise esindaja teenuseid kasutava kauba saatja staatuse määramise korra ning tuntud saatja deklaratsiooni vormi kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(3) Kokkuleppelise esindaja tunnustamise ja registreerimise eest tuleb tasuda riigilõivu.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹¹. Diplomaatilise posti julgestusotstarbeline läbivaatus

(1) Nõuetekohaselt markeeritud ja pitseeritud diplomaatilist posti läbi ei vaadata ega peeta kinni.

(2) Kui tekib põhjendatud kahtlus, et diplomaatiline post sisaldab keelatud või ohtlikke esemeid või aineid või kui diplomaatiline post ei ole nõuetekohaselt markeeritud ja pitseeritud, võib seda kontrollida lähetajariigi diplomaatilise esindaja või kulleri juuresolekul. Kontrollist keeldumise korral diplomaatilist posti lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale ega õhusõidukisse ei viida.

(3) Diplomaatilise posti vastuvõtmisel tuvastatakse diplomaatilise esindaja või kulleri isikusamasus ning kontrollitakse talle antud volitusi.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹². Tulirelvad ning laskemoon õhusõiduki pardal

(1) Tsiivilõhusõidukis registreeritud pagasina veetavad tulirelvad peavad olema tühjaks laetud ja pakendatud viisil, mis välistab nende juurdepääsu ja kasutamise kogu lennu vältel. Kui lennuettevõtjal ei ole võimalik tagada nimetatud eseme puutumatus nimetatud ajavahemikul, siis relva õhusõiduki pardale ei võeta.

(2) Relva kandmine õhusõiduki salongis toimub vastavalt relvaseaduses sätestatud korrale ning vedu teostava lennuettevõtja lennutegevuskäsiraamatus sätestatu kohaselt.

(3) Relva ning laskemoona vedamisel õhusõidukiga registreeritud pagasina tehakse pakendile sellekohased märged eesti ja inglise keeles – tulirelv/firearm.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹³. Erikohtlemist vajava reisija vedamine

(1) Erikohtlemist vajavaks reisijaks käesoleva seaduse mõistes loetakse:

- 1) potentsiaalselt ohtlikku reisijat;
- 2) kordarikkuvat reisijat;
- 3) kinnipeetavat, arestialust ja vahistatut;
- 4) riigist väljasaadetavat isikut.

(2) Erikohtlemist vajava reisija veost informeerib lennu broneerija eelnevalt lennuettevõtjat või tema esindajat, kes teatab õhusõiduki kaptenile erikohtlemist vajava reisija lennu aja ning vajaduse korral relvaga õhusõiduki pardal viibivate õiguskaitseorgani esindajate arvu ja istekohtade asukoha. Erikohtlemist vajava reisija olemasolust õhusõiduki pardal tuleb õhusõiduki kaptenit vähemalt 24 tundi ette teavitada.

(3) Erikohtlemist vajavat reisijat saadab vajaduse korral õiguskaitseorgani esindaja.

(4) Riigist väljasaadetav isik võib olla õhusõiduki pardal saatjata, kui on piisavalt alust arvata, et isik ei mõjuta lennu ajal lennu kulgemise ohutust. Riigist väljasaadetava reisija eest kuni tema üleandmiseni vastava riigi immigratsiooniteenistusele vastutab saatja puudumise korral vedaja.

(5) Kordarikkuva reisija olemasolust õhusõiduki pardal teavitab õhusõiduki meeskond sihtlennujaama viivitamata. Sihtlennujaama jõudes antakse kordarikkuv reisija vajaduse korral üle kohalikule õiguskaitseorganile.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹⁴. Täiendavad julgestusmeetmed

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku käitaja ja lennuettevõtja võtavad Lennuameti poolt nimetatud kõigi või teatud lennuettevõtjate lendude teenindamisel kindlaksmääratud ajavahemikuks või määramata ajaks kasutusele Lennuameti poolt kehtestatud täiendavad julgestusmeetmed.

(2) Võimaluse korral arvestab Eesti välisriikide taotlusi täiendavate julgestusmeetmete kohaldamisel konkreetse lennu või lendude suhtes ning vajaduse korral nõuab nimetatud meetmete kohaldamisega kaasnevate kulude katmist taotleja riigi poolt.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹⁵. Teavitamine lennundusjulgestust mõjutavast juhtumist ja ebaseaduslikust sekkumisest tsiviillennundustegevusse

Lennundusjulgestust mõjutavast juhtumist ja ebaseaduslikust sekkumisest tsiviillennundustegevusse teavitab Lennuamet ICAO-d 30 päeva jooksul ning juhtumi lõpparuanne saadetakse ICAO-le viivitamata pärast uurimise lõppkokkuvõtte tegemist.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

8. peatükk LENNUOHUTUST MÕJUTAVAD JUHTUMID

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 47. Lennuohutust mõjutav juhtum ja sellest teatamine

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1) Lennuohutust mõjutav juhtum on lennuõnnetus, tõsine lennuintsident, lennuintsident ja vahejuhtum.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(2) Lennuõnnetus on õhusõiduki kasutamise seotud õnnetusjuhtum, mis toimub ajavahemikus isiku õhusõiduki pardale astumisest kavatsusega sooritada lend kuni kõigi pardal viibinud isikute õhusõidukist lahkumiseni ja mis põhjustab kellegi surma või raske tervisekahjustuse või mille tulemusena saab õhusõiduk tõsiseid vigastusi, on teadmata kadunud või asub ligipääsmatus kohas.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(3) Tõsine lennuintsident on lennuintsident, mille toimumise asjaolud oleksid võinud põhjustada lennuõnnetuse toimumise.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(4) Lennuintsident on õhusõiduki kasutamise seotud, lennuohutust mõjutav, kuid mitte lennuõnnetusega lõppenud sündmus, mis toimub ajavahemikus isiku õhusõiduki pardale astumisest kavatsusega sooritada lend kuni kõigi pardal viibinud isikute õhusõidukist lahkumiseni.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(5) Vahejuhtum on tegevuse katkemine, puudus, viga või muu mittetavapärane asjaolu, mis mõjutas või oleks võinud mõjutada lennuohutust, kuid mille tagajärjel ei toimunud sündmust, mida saab määratleda lennuõnnetuse või tõsise lennuintsidendina.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(6) Õhusõiduki kapten või, kui temal ei ole see võimalik, siis õhusõiduki omanik, valdaja või käitaja on kohustatud viivitamata teatama lennuõnnetusest või tõsisest lennuintsidendist Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning esitama juhtunust 72 tunni jooksul kirjaliku ettekande.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(7) Õhusõiduki kapten või, kui temal ei ole see võimalik, siis õhusõiduki omanik, valdaja või käitaja on kohustatud viivitamata teatama toimunud vahejuhtumist Lennuametile ja esitama juhtunust 72 tunni jooksul kirjaliku ettekande.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(8) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 7 nimetatud isikutele on lennuohutust mõjutavast juhtumist kohustatud teatama:

1) isik, kes Lennuameti järelevalve all tegeleb gaasiturbiinmootoriga õhusõiduki või ühisõhusõiduki või selle mis tahes seadme või osa kavandamise, tootmise, tehnilise hoolduse või täiustamisega;

2) isik, kes Lennuameti järelevalve all allkirjastab gaasiturbiinmootoriga õhusõiduki või ühisõhusõiduki või selle mis tahes seadme või osa hooldustööde lehe või hooldustõendi;

3) isik, kes täidab ametiülesannet, mis eeldab Lennuameti või mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse poolt antud luba töötamiseks lennujuhi või lennuinformaatorina;

4) ärilisele lennutegevusele ja mittetulunduslikule lennutegevusele avatud lennuvälja või kopteriväljaku käitaja;

5) isik, kes täidab ametiülesannet, mis on seotud Lennuameti poolt sertifitseeritavate aeronavigatsiooniseadmete paigaldamise, muutmise, tehnohoolduse, remondi, ülevaatuse, lennukontrolli või järelevalvega;

6) isik, kes täidab ärilisele lennutegevusele ja mittetulunduslikule lennutegevusele avatud lennuväljal või kopteriväljaku õhusõiduki maapealse teenindusega seotud ametiülesandeid, kaasa arvatud tankimine, teenindus, lastiplaani koostamine, lastimine, jäätõrje ja pukseerimine.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(9) Lennuohutust mõjutavast juhtumist teatamise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 48. Otsingu- ja päästetööd lennuõnnetuse korral ning lennuõnnetuse ja -intsidendi uurimine

(1) Otsingu- ja päästetööd lennuõnnetuse korral toimuvad vastavalt päästeseadusele.

(2) Tallinna lennuinfopiirkonnas toimunud lennuõnnetuste ja tõsiste lennuintsidentide uurimist korraldab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vastav struktuuriüksus (edaspidi *uurimisüksus*). Uurimisüksus on uurimise teostamisel sõltumatu.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Kaitseväge õhusõidukitega toimunud lennuõnnetuste ja -intsidentide uurimist korraldab kaitseväge koostöös uurimisüksusega vastavalt käesoleva seaduse § 7² lõike 3 alusel kehtestatud korrale.

(3) Uurimisüksusel on õigus kaasata uurimisse eksperte ja teha ettepanekuid majandus- ja kommunikatsiooniministrile uurimiskomisjonide moodustamiseks.

(4) Lennuõnnetuse või tõsise lennuintsidendi uurimise eesmärk on kindlaks teha lennuõnnetuse või -intsidendi põhjused, et vältida selliseid õnnetusi ja intsidente tulevikus.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Uurimisega seotud asutused on oma pädevuse piires kohustatud osutama uurimiskomisjonile või eksperdile vajalikku kaasabi ning võimaldama viia läbi uurimist lennuõnnetuse ja tõsise lennuintsidendi põhjuste tuvastamiseks uurimiskomisjoni määratud tegevuskava kohaselt. Kui uurimiskomisjoni määratud kava läheb vastuollu sündmuse kriminaalmenetluse protseduuridega, tuleb mõlema uurimise kavad omavahel kooskõlastada, arvestades uurimise otstarbekuse põhimõtteid ja olemasolevaid võimalusi.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5¹) Lennuõnnetuse ja tõsise lennuintsidendi põhjuste väljaselgitamiseks ettenähtud lennuandmete pardasalvestuste uurimise eelisõigus on uurimiskomisjonil.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium peab vastavalt 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni nõuetele informeerima lennuõnnetusega seotud riikide lennundusasutusi ja Rahvusvahelist Tsiviillennunduse Organisatsiooni.

(7) Lennuõnnetuste ja tõsiste lennuintsidentide uurimise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 49. Teabe ja tõendite tagamine

(1) Uurimiskomisjonil või eksperdil on õigus küsitleda kõiki isikuid, kellel on uurimise seisukohalt tähtsat teavet. Uurimiskomisjonil või eksperdil on õigus iseseisvalt või koostöös kriminaalasja eeluurimist teostava asutusega juurdepääsuks kogu asjassepuutuval teabele ja dokumentidele.

(2) Kui on leitud õhusõiduk, sellel veetud kaupa või muud õhusõiduki juurde kuuluvat ja on küllaldaselt alust arvata, et on toimunud lennuõnnetus, on keelatud leitud ära viia või ümber paigutada uurimiskomisjoni või eksperdi loata. Need nõuded ei kehti inimelu päästmise ja kannatanule abi osutamise korral.

(3) Isik, kes on võtnud enda valdusesse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud vara, on kohustatud viivitamata sellest teatama politseile, uurimisüksusele või eksperdile, kes peavad võtma meetmeid vara säilitamiseks.

§ 50. Uurimisaruanne

Uurimistulemuste kohta koostab uurimisüksus uurimisaruande, mille sisu vastab lennuõnnetuse või -intsidendi iseloomule ja raskusastmele ning mis avalikustatakse. Uurimisaruande lahutamatuks osaks on lennuohutusosalased soovitusel. Uurimisaruandeid kasutab Lennuamet lennuohutuse tagamise meetmete väljatöötamisel.

9. peatükk LENNUNDUSE MUUD SÄTTED

§ 51. Lennuameti ühekordne luba ja lennuluba

(1) Lennundusvõistluse või avaliku lennundusürituse korraldamiseks, samuti lennuks, mille puhul ei ole võimalik järgida lennureegleid, või muuks erakordse iseloomuga lennuks peab olema Lennuameti ühekordne luba.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 4 lõikes 4 nimetatud õhusõiduki käitamiseks väljastab Lennuamet lennuloa Euroopa Ühenduste Komisjoni määruse (EÜ) nr 1702/2003 lisa alajaos P kehtestatud nõuete kohaselt.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud õhusõiduki lennuloa juurde kuuluvad lennutingimused kinnitab Lennuamet koos lennuloa väljaandmisega.

(4) Ühekordse loa väljaandmise ning lennuloa väljaandmise, muutmise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(5) Lennuameti ühekordse loa ja lennuloa taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 52. Õhusõiduki sundmaandamine

(1) Lennohutuse tagamiseks ning julgeoleku ja avaliku korra huvides on lennujuhil õigus nõuda õhusõiduki kaptenilt õhusõiduki sundmaandumist lähimal sobival lennuväljal.

(2) Õhusõiduki sundmaandamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus .

§ 53. Siseriiklikud õhuveod

(1) Siseriiklikele õhuvedudele kohaldatakse rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise konventsiooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 54. Ohtlike ainete õhuvedu

Ohtlike ainete vedu tsiviilõhusõidukitega toimub Lennuameti kirjaliku loa alusel 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni nõuete kohaselt.

§ 55. Õhusõiduki kasutamise keelamine

(1) Keelatud on:

1) õhusõiduki start, kui õhusõiduk ei ole lennukõlblik või nõuetekohaselt mehitatud, varustatud ja lastitud või ilmnevad muud õhusõiduki käitamist takistavad asjaolud, välja arvatud käesoleva seaduse § 14 lõikes 4 nimetatud juhtudel;

2) kasutada tsiviilõhusõidukit Eesti Vabariigi õigusaktidega keelatud esemete või ainete vedamiseks;

3) õhusõiduki käitamine alkoholi, narkootikumide, psühhotroopsete või teiste lennuohutust mõjutada võivate ainete mõju all;

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

4) õhusõiduki käitamine haigena, väsinuna või muul põhjusel seisundis, kui isik ei saa täita oma ülesandeid ohutul viisil.

(2) Lennuvälja käitajal või tema poolt kirjalikult volitatud isikul on õigus keelduda õhusõiduki teenindamisest, kui kehtestatud maksed, mis on seotud õhusõiduki viimase maandumisega lennuväljale, viibimisega seal või lahkumisega sealt, ei ole tasutud või ei ole esitatud tagatist nende tasumise kohta.

(3) Lennuliikluse juhtimise teenuse osutajal on õigus keelduda õhusõiduki teenindamisest, mille käitaja ei ole tasunud varasema lennuliikluse juhtimise teenuse eest, kui sellega ei seata ohtu inimeste elu ja tervist ega tekitata kahju keskkonnale.

(4) Kui isik käitab õhusõidukit käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 keelatud viisil, siis suunatakse ta läbivaatusele haigus-, väsimus- või jooalseisundi tuvastamiseks politseiseaduses ja liikluseaduses sätestatud alustel ja korras.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 55¹. Alkoholi, narkootilise ja muu psühhotroopse aine tarvitamise keeld

(1) Õhusõiduki meeskonnaliige, lennuliikluse lennujuht ja -informaator, lendude korraldaja ning õhusõiduki lennundustehniline töötaja ei tohi oma töökohustuste täitmise ajal tarvitada alkoholi, narkootilist või muud psühhotroopset ainet ega olla nimetatud ainete mõju all.

(2) Tööandja on kohustatud jälgima, et töötajad ei oleks töökohustuste täitmise ajal alkoholi, narkootilise või muu psühhotroopse aine mõju all. Tööandja peab välja töötama meetmed ja töökorraldusliku regulatsiooni alkoholi, narkootilise ja muu psühhotroopse aine tarvitamisest tingitud kahjuliku mõju ennetamiseks ja vältimiseks.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 56. Ebaharilike õhusõidukite kasutamine

(1) Piloodita, mootorita või muude ebaharilike omadustega õhusõidukite käitamiseks, samuti kuni 500 kg stardimassiga või tüübisertifikaati mitteomavate õhusõidukite käitamiseks võib majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestada eeskirjad, mis erinevad käesoleva seaduse 2.–7. peatüki sätetest, tingimusel, et oleks tagatud lennuohutus.

(2) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab eeskirjad, millega reguleeritakse õhuruumi kasutamist selliste lennuvahendite poolt, mida ei saa klassifitseerida õhusõidukitena.

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 57. [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 57¹. Ohutusjuhtimise süsteem

(1) Lennuväljal ja kopteriväljakul, mida käitatakse ärilistel eesmärkidel või kus toimub koolitustegevus, ning lennuliiklusteenistusel ja õhusõiduki hooldamisega tegeleva ettevõtjal peab olema ohutusjuhtimise süsteem. Ohutusjuhtimise süsteem (*Safety Management System – SMS*) on süstematiseeritud lähenemine ohutusalaseks juhtimiseks, mis sisaldab ohutusalaste üldsuundade rakendamiseks väljatöötatud organisatsioonilist ülesehitust, organisatsioonilist vastutuse jaotumist ning protseduure ja protsesse, mis tagavad lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja ning lennuliiklusteenistuse ja õhusõiduki hooldamisega tegeleva ettevõtja tegevuse ohutuse.

(2) Lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja, samuti lennuliiklusteenistus ja õhusõiduki hooldamisega tegelev ettevõtja peavad vähemalt üks kord aastas korraldama ohutusjuhtimise süsteemi auditi. Lennuvälja või kopteriväljaku käitaja peab vähemalt üks kord aastas korraldama rajatiste ja seadmete ülevaatuse, mis hõlmab lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja funktsioone ning lennuvälja ja kopteriväljaku kasutajate, kaasa arvatud lennuväljal ja kopteriväljakul tegutsevate operaatorite, maapealse teeninduse ja teiste teenuste osutajate auditit ja ülevaatust. Ohutusjuhtimise süsteemi auditeerimisaruande peab koostama selleks pädev ja sõltumatu ohutusekspert.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 57². Aeronavigatsiooniteabe teenuse tagamine

(1) Aeronavigatsiooniteave on teave, mis on vajalik lennundustegevuse ohutuse, regulaarsuse ja efektiivsuse tagamiseks. Aeronavigatsiooniteave avaldatakse lennundusteabe kogumikus (*Aeronautical Information Publication – AIP*).

(2) Aeronavigatsiooniteabe kogumise, töötlemise, inglise keelde tõlkimise, auditeerimise, vormindamise, avaldamise ja levitamise eest vastutab majandus- ja kommunikatsiooniministri nimetatud aeronavigatsiooniteenuse osutaja (edaspidi *AIS*), kellel on pädevus aeronavigatsiooniteabe teenuse osutamiseks ning kelle koosseisu kuulub rahvusvaheline NOTAM-büroo. NOTAM-büroo on AIS-i struktuuriüksus, mis vahendab vormikohast rahvusvahelist ja siseriiklikku teavet lennuliikluse teenindamiseks vajalike side-, navigatsioon- ja seireseadmete, lennu- ja teenindusprotseduuride ning osutatavate teenuste seisukorra ja muudatuste kohta.

(3) Aeronavigatsiooniteabe koostajad on isikud ja riigiasutused, kelle haldusalas aeronavigatsiooniteabe tekib ja kes vastavalt oma tegevusvaldkondadele on pädevad andma 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisade 3 ja 15 kohast teavet.

(4) Aeronavigatsiooniteabe koostajad on:

- 1) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium – teave käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 nimetatud lennundustegevuse kohta, välja arvatud käesoleva lõike punktides 2–9 nimetatud teabe osas;
- 2) Kaitseministeerium – teave keelu-, ohu- ja piirangualade kohta, sealhulgas õhuruumiosade kasutamise kohta laskeharjutusteks, lõhkamistöökdeks ja õppusteks ning kaitselendundust käsitlev muu teave;
- 3) Keskkonnaministeerium – meteoroloogiasteave vastavalt 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisale 3, teave lindude rände ning lennupiirangute kehtestamise kohta loodushoiu või -uurimise eesmärgil;
- 4) Sotsiaalministeerium – lennundusega seotud tervisekaitseteave;
- 5) Siseministeerium – teave lennuotsingu ja lennupääste, laskeharjutuste, lõhkamistöökde ja julgeoleku tagamisega seotud lennupiirangute kohta ning migratsiooniteave, sealhulgas teave viisade ning passide kohta;
- 6) Rahandusministeerium – teave tollinõuete kohta;
- 7) Põllumajandusministeerium – teave karantiini kohta loomade ja taimede, samuti loomsete ning taimsete saaduste riiki lubamisel;
- 8) lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja – teave lennuvälja ja kopteriväljaku andmete ja käitamiseks vajalike seadmete, rajatiste, teenistuste ja olukorra kohta lennuväljal ja kopteriväljakul, teave lennundustegevust mõjutavate oluliste takistuste kohta vastavalt 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisale 15, teave lennuvälja ja kopteriväljaku ning neid ümbritseva õhuruumi protseduuride kohta koos asjakohaste kaartidega, teave päikesetõusu ja loojangu aegade tabelite ning lennuliiklustasude kohta;
- 9) aeronavigatsiooniteenuse osutaja – teave osutatavate teenuste, lennuliikluse teenindamiseks vajalike side-, navigatsiooni- ja seiresaadmete, lennuliiklusteeninduse marsruutide, lennu- ja teenindusprotseduuride ning lennuliiklustasude kohta.

(5) Aeronavigatsiooniteabe koostaja vastutab teabe terviklikkuse, õigsuse, täpsuse, puutumuse ja õigeaegse edastamise eest AIS-ile.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustuste täitmiseks sõlmivad aeronavigatsiooniteabe koostaja, AIS ja Lennuamet kokkuleppe teabe edastamise tingimuste kohta.

(7) Aeronavigatsiooniteabe koostaja peab määrama käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustuste täitmise eest vastutava isiku ning teatama AIS-ile ja Lennuametile isiku nime, ametikoha ja kontaktandmed.

(8) Nõuded aeronavigatsiooniteabe kogumisele, töötlemisele ja aeronavigatsioonimõõdistustele ning aeronavigatsiooniteabe edastamise ja avaldamise korra, sealhulgas teabe edastamise liigid ning teabe edastamise ja kehtivuse tähtajad kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 57³. Lennumeteoroloogiasteenuse tagamine

(1) Lennumeteoroloogiasteenus on õhusõiduki käitaja, lennumeeskonnaliikme, lennuliiklusteenindusüksuse, lennuotsingu ja lennupäästeteenistuse, lennuvälja ja kopteriväljaku ning teiste lennundustegevusega seotud isikute varustamine lennumeteoroloogiasteabega, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks.

(2) Lennuamet on riiklik lennumeteoroloogia ametkond, kes korraldab lennumeteoroloogiasteenuse osutamist.

(3) Lennumeteoroloogiasteenuse osutaja peab kooskõlastama lennumeteoroloogiasteenuse liigid ja mahud ning lennumeteoroloogiasteenuse osutajate vahelised infovahetuse protseduurid Lennuametiga.

(4) Lennumeteoroloogiasteenust võivad osutada:

- 1) sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja, kelle osutatav lennumeteoroloogiasteenus on ilmaprognoos;
- 2) sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja, kelle osutatav lennumeteoroloogiasteenus on ilmavaatlus;
- 3) aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaati mitteomav sertifitseeritud lennuvälja või kopteriväljaku käitaja.

(5) Lennumeteoroloogiasteenuse osutajal peavad olema teenuse osutamiseks nõuetekohaselt paigaldatud asjakohased seadmed.

(6) Lennumeteoroloogiasteenuse osutamise eest tasub teenuse tarbija tarbitud teenuse mahu kohaselt.

(7) Lennumeteoroloogiasteenuse osutamise ja tagamise korra, sealhulgas lennumeteoroloogiasteabe liigid ja mahud, lennumeteoroloogia ametkonna ja lennumeteoroloogiasteenuse osutajate ülesanded ning lennuvälja või kopteriväljaku käitaja välja antud meteoroloogiajuhendi sisu nõuded ning meteoroloogiasteadmete ja nende paigaldamise nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 58. Vastutuse piirmäärade erisus

Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrusest 785/2004/EÜ (ELT L 138, 30.04.2004, lk 1–6) kindlustusnõuete kohta lennuettevõtjatele ja õhusõiduki käitajatele peab õhusõiduki puhul, mille maksimaalne lubatud stardimass on 2700 kg või vähem ning mida ei käitata ärilisel eesmärgil, kindlustussumma ümberarvestatuna Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikutesse SDR ühe kindlustusjuhtumi korral ühe reisija kohta olema vähemalt 100 000 SDR-i.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§-d 58¹–58³

[Kehtetud – RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 58⁴. Hüvitis ja abi reisijate lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise ja pikaajalise hilinemise eest

Tarbijakaitseamet tagab Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 261/2004/EÜ (ELT L 046, 17.02.2004, lk 1–8) rakendamise, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus 295/91/EMÜ. Määruse rakendamine tagatakse Eesti territooriumil asuvatest lennujaamadest väljuvate lendude ja kolmandast riigist sellistesse lennujaamadesse saabuvate lendude puhul. Vajadusel võtab Tarbijakaitseamet kasutusele vajalikud meetmed reisijate õiguste kaitsmise tagamiseks.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 58⁵. Piiratud liikumisvõimega lennureisijate õiguste kaitse

Tarbijakaitseamet tagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.07.2006, lk 1–9) rakendamise seoses Eesti territooriumil asuvatest lennujaamadest väljuvate ja sinna saabuvate lendudega.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 59. Lennujuhtimisteenuste ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest võetavad tasud

(1) Lennujuhtimisteenuste eest võetavad tasud on:

1) marsruudi navigatsioonitasu – lennujuhtimisteenuste eest võetav tasu lendamisel Tallinna lennuinfopirkonnas instrumentaallennureeglite järgi;
2) terminali navigatsioonitasu – lennujuhtimisteenuste eest võetav tasu lendamisel lennuvälja või kopteriväljaku lähenemisalal, lähialas või lennuinfotsoonis.

(2) Lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest võetavad tasud on tasud lennuväljal või kopteriväljakul osutatud teenuste eest – maandumistasu, parkimistasu, reisijatasu, starditasu ja lennundusjulgestusasu.

(3) Tasude määrad kehtestab teenuse osutaja. Tasude määramisel ja allahindluste tegemisel peab lähtuma Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooni tasude määramise põhimõtetest ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 550/2004 ja Euroopa Komisjoni määrusest (EÜ) nr 1794/2006, milles sätestatakse aeronavigatsiooniteenuste ühine maksustamiskava (ELT L 341, 7.12.2006, lk 3–16), arvestades, et tasude suurus ja allahindluse tingimused peavad olema selgelt määratletud ja kehtima kõigile kehtestatud tingimustele vastavatele teenuse kasutajatele ning olema avalikustatud.

(4) Tasud avaldatakse lennundusteabe ringkirjas (*Aeronautical Information Circular – AIC*) vähemalt 30 päeva enne nende jõustumist ning lennundusteabe kogumikus.

(5) Tasud maksab õhusõiduki käitaja, kui õigusaktis või lepingus ei ole sätestatud teisiti. Teenuse osutaja nõudmisel on õhusõiduki omanik kohustatud andma teavet õhusõiduki käitaja tuvastamiseks ja tasude arvutamiseks.

(6) Maanduvatele ja startivatele õhusõidukitele osutatud lennujuhtimisteenuste ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest tasutakse enne õhusõiduki lahkumist lennuväljalt või kopteriväljakult, kui teenuse osutajaga ei ole kokku lepitud teisiti.

(7) Tasude maksimisega viivitamise korral võib teenuse osutaja nõuda viivist ja keelduda teenuse saajale teenuse osutamisest kuni võla tasumiseni.

(8) Marsruudi navigatsioonitasude, terminali navigatsioonitasude ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest maksimisest on vabastatud:

- 1) lennud, mis on seotud üksnes riigipeade või nende pereliikmete, valitsusjuhtide või ministrite visiitidega nende ametiülesannete täitmise ajal, erandjuhul muu Eesti Vabariigile välispoliitiliselt olulise ametliku visiidiga seotud lend, kusjuures isikute staatus tuleb lennuplaanis asjakohaselt märkida;
- 2) asjakohase päeva asutuse loal tehtud otsimis- ja päästelennud;
- 3) humanitaarilennud asjakohase päeva asutuse loal;
- 4) Eesti õhuruumi puutumatus tagamise või kaitsmise eesmärgil sooritatud lennud;

- 5) kaitseväge-, tolli- ja politseitegevusega seotud lennud;
- 6) lennud lennuliiklusteenuse osutajate side-, seire- või navigatsiooniseadmete kontrollimiseks, kui neid seadmeid kasutatakse või kavatakse kasutada lennuliiklusteenuse osutamisel;
- 7) tagasilennud lähtelennuväljale või kopteriväljakule tehnilistel põhjustel või halbade ilmaolude tõttu;
- 8) vastastikkuse põhimõttel välisriigi riikliku õhusõiduki sooritatud lennud;
- 9) Avatud Taeva Lepingul alusel Eesti õhuruumis toimuvad lennud.

(9) Marsruudi navigatsioonitasudest on vabastatud:

- 1) lennud, mis tehakse õhusõidukiga, mille suurim lubatud stardimass on alla kahe tonni;
- 2) lennud, mis marsruudi navigatsiooniteenuse osutamise piirkonnas toimuvad visuaallennureeglite kohaselt.

(10) Reisijatasust on vabastatud:

- 1) alla kahe aasta vanune laps, kui ta reisib ilma eraldi piletita;
- 2) isik, kes on määratud kontrollima õhusõidukit, selle seadmeid või meeskonda või kes lendab seda ülesannet täitma;
- 3) õhusõiduki meeskonnaliikmed, kes on teel oma töökohale;
- 4) otsimis-, pääste- ja õppelendudel osalejad.

(11) Starditasust on vabastatud lennuvälja ametlikul tööajal startivad õhusõidukid.

(12) Tasust vabastamiseks peavad lennuplaanis olema esitatud asjakohased vabastamise aluseks olevad andmed.

(13) Valitsusasutus, kelle valitsemisalasse kuuluvad lennujuhtimisteenuse ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise tasudest vabastatud lendudega seonduvad tegevusalad, teavitab oma teenustasudest vabastatud planeeritavatest lendudest teenuse osutajat ette ja tasub teenuse osutajale tasudest vabastatud lendude eest. Teavitamiskohustuse täitmata jätmine ei vabasta teenuse eest tasumise kohustusest.

(14) Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 1794/2006 artiklis 12 nimetatud sooduskavad kinnitab ning sooduskavade nõuetekohase rakendamise järelevalvet teostab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(15) Sooduskava võib ette näha lennujuhtimisteenuste tasudest täiendavaid vabastusi ja allahindlusi, nähes samas ette ka nende vabastuste ja allahindluste rakendamise tingimused ning teenuse osutajale vabastuste ja allahindluste kulusid hüvitavad valitsusasutused.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60. [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

9¹. peatükk **RIIKLIK JÄRELEVALVE**

[RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

§ 60¹. Riiklik järelevalve lennuohutust, lennundusjulgestust, õhuruumi kasutamist ning lennuliikluse korraldamist ja teenindamist reguleerivate õigusaktide täitmise üle

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

Lennuohutust, lennundusjulgestust, õhuruumi kasutamist ning lennuliikluse korraldamist ja teenindamist reguleerivate õigusaktide täitmise üle teostavad riiklikku järelevalvet Lennuamet ja teised seadusega nimetatud riikliku järelevalve asutused.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60². Lennuameti pädevus ja õigused riikliku järelevalve teostamisel

(1) Lennuameti pädevuses on riiklik järelevalve:

- 1) juriidiliste ja füüsiliste isikute lennutegevuse üle;
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]
- 2) ehitiste ning lennuväljade ja kopteriväljakute vastavuse üle lennuohutusnõuetele;
- 3) aeronavigatsiooniteenuse osutajate üle lennuliikluse ohutu ja nõuetekohase korraldamise osas;
[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]
- 4) õhusõidukite lennu- ja keskkonnakõlblikkuse üle;
- 5) õhusõidukite valmistamise ja hooldamisega tegelevate ettevõtjate üle;
- 6) lennundusjulgestusnõuete täitmise üle lennundustegevusega tegeleva ettevõtja, lennuettevõtja või lennuvälja käitajaga lepingulistest suhetes oleva puhastusettevõtja või julgestusteenust osutava ettevõtja, lennuettevõtja õhusõidukeid varustava tootlustusettevõtja ning õhuteed pidi edastatava kauba või posti käitlemisega tegeleva ettevõtja poolt;
- 7) lennundusspetsialistide lennunduslubade vastavuse üle spetsialisti pädevusele.

(2) Ametnikul, kes teostab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riiklikku järelevalvet, on õigus:

- 1) kontrollida lennundustegevusega seotud organisatsiooni ja objekti, sealhulgas ehitise, seadme ja ettevõtte tööruumide vastavust seadusest tulenevatele nõuetele;
- 2) kontrollida õhusõidukite registris oleva ja Tallinna lennuinfoiirkonnas käitatava õhusõiduki vastavust käitamise-, lennu- ja keskkonnakõlblikkusnõuetele nii maapinnal kui ka lennu ajal;
- 3) saada riikliku järelevalve teostamiseks vajaminevat informatsiooni, tutvuda dokumentide originaalidega ja saada nende ära kirju;
- 4) keelata või peatada lennukõlblikkuse või keskkonnakõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki, samuti lennuvälja või kopteriväljaku või mis tahes muu lennundustegevusega seotud objekti, sealhulgas ehitise või seadme käitamine, kui ei ole tagatud käitamise ohutus, lennu- ja keskkonnaohutus või turvalisus;
- 5) kõrvaldada lennundustegevusega seotud ülesannete täitmiselt isik, kui kontrolli tulemusel ilmneb, et tema pädevus ei vasta kehtestatud nõuetele või kui isiku tegevuse või tegevusetuse tulemusel ei ole tagatud käitamise ohutus, lennu- ja keskkonnaohutus või turvalisus;
- 6) käesoleva seaduse § 55 lõike 1 punktides 3 ja 4 keelatud viisil õhusõidukit käitanud isik haigus-, väsimus- või joobeseisundi tuvastamiseks läbivaatusele suunata;
- 7) nõuda põhjendatud juhtudel ehitise ja seadmete ekspertiise;
- 8) korraldada lennuohutusnõuete järgimata jätmisest tingitud juhtumite põhjuste uurimist;
- 9) teha ettekirjutusi lennuohutust ja lennundusjulgestust reguleerivate õigusaktide täitmiseks lennuettevõtjale, muule õhusõiduki omanikule või käitajale, lennuvälja või kopteriväljaku sertifikaati omavale isikule, lennuohutust mõjutava ehitise omanikule, õhusõiduki valmistamise või hooldusega tegelevale ettevõtjale, lennuettevõtja õhusõidukeid varustavale tootlusteetvõtjale, lennuettevõtja või lennuvälja või kopteriväljaku käitajaga lepingulistest suhetest olevale puhastusteetvõtjale või julgestusteenust osutavale ettevõtjale, õhuteed pidi edastatava kauba või posti käitlemisega tegelevale ettevõtjale, aeronavigatsiooniteenuse osutajale või lennundusspetsialistile.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Riiklikku järelevalvet teostavale ametnikule tuleb kontrollimiseks võimaldada vaba pääs käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud objektidele igal ajal ja ette teatamata.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Ametnik, kes teostab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riiklikku järelevalvet, on kohustatud:

- 1) esitama töötõendi või käesoleva seaduse §-s 23² nimetatud sertifikaadi;
- 2) tagama talle riikliku järelevalve teostamisel teatavaks saanud äri- ja tehnikaalase teabe konfidentsiaalsuse, kui seadus ei näe ette selle avaldamist.

(4) Ehitistele kehtestatud lennuohutusnõuete järgimise riikliku järelevalve korral peab Lennuamet informeerima kohalikku omavalitsust selle tulemustest.

(5) Lennundusjulgestuse järelevalve teostamise korra, sealhulgas nõuded lennundusjulgestusalast riiklikku järelevalvet teostavale ametnikule kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60³. Ettekirjutus

(1) Lennuameti järelevalve korras tehtud ettekirjutus peab olema kirjalik ning selles peavad sisalduma järgmised andmed:

- 1) isiku või asutuse nimi, kellele ettekirjutus on suunatud;
- 2) andmed ettekirjutuse objektiks oleva toimingu kohta;
- 3) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 4) ettekirjutuse tegemise põhjendus;
- 5) ettekirjutuse tegemise kuupäev, ettekirjutuse teinud isiku nimi, ametikoht, ametinimetus ja allkiri.

(1¹) Tarbijakaitseameti peadirektoril või tema poolt volitatud ametiisikul on õigus reisijate lennureisist mahajätmise või lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise korral teha lennuettevõtjale ettekirjutus reisijatele hüvitise maksmise ja abi osutamise nõudega. Tarbijakaitseameti tehtud ettekirjutus peab olema kirjalik ning selles peavad sisalduma käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed.

(2) Käesoleva seaduse § 60² lõike 2 punktis 9 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib Lennuameti ametiisik rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib Tarbijakaitseameti ametiisik rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

(4) Ettekirjutus kuulub viivitamatule täitmisele ning selle vaidlustamine ei peata ettekirjutuse täitmist.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

9². peatükk

VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 60⁴. Lennuvälja, kopteriväljaku või aeronavigatsiooniteenuse osutaja tähistusmärkide, seadmete või rajatiste rikkumine või nende paigutamise nõuete rikkumine [RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(1) Lennuvälja, kopteriväljaku või aeronavigatsiooniteenuse osutaja tähistusmärkide, seadmete või rajatiste rikkumise või nende paigutamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60⁵. Lennuväljale või kopteriväljakule või nende lähikümbrusesse ebaseaduslike tähistusmärkide, seadmete või ehitiste paigutamine või ehitamine

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku eristamiseks kasutatavate tähistusmärkide või -seadmetega sarnanevate mis tahes märkide või seadmete lennuväljale või kopteriväljakule või nende lähikümbrusesse paigutamise või õhusõidukite lendudele ohtlike ehitiste või lindude kogunemist soodustavate ehitiste ehitamise või pürotehniliste toodete kasutamise eest ilma lennuvälja või kopteriväljaku juhtkonna loata – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60⁶. Lennuohutust mõjutavast juhtumist teatamata jätmine [RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(1) Lennuohutust mõjutavast juhtumist teatamata jätmise eest teatamiskohustusliku isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60⁷. Lennuvälja või kopteriväljaku käitamise nõuete või lennuliikluse teenindamise nõuete rikkumine

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku või lennuliikluse teenindamisele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60⁸. Õhusõidukite või nende seadmete rikkumine

Õhusõidukite või nende seadmete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60⁹. Ohutusnõuete rikkumine õhusõidukis

Õhusõiduki kapteni korralduse täitmata jätmise või ohutusnõuete rikkumise eest õhusõidukis reisija poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

§ 60¹⁰. Lennunduse julgestusnõuete rikkumine

(1) Lennunduse julgestusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60¹¹. Aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaadi käitamistingimuste rikkumine
Aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaadi käitamistingimuste rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 60¹². Tehnilise rikkega õhusõiduki juhtimine

Õhusõiduki, mille käitamine on keelatud tehnilise rikke tõttu, juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 60¹³. Tehnilise rikkega õhusõidukit juhtima lubamine

(1) Õhusõidukit, mille käitamine on keelatud tehnilise rikke tõttu, juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60¹⁴. Õhusõiduki juhi poolt lennureeglite rikkumine

(1) Õhusõiduki juhi poolt lennureeglite rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui sellega on tekitatud:

1) varaline kahju või

2) inimesele ettevaatamatuses tervisekahjustus, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 60¹⁵. Õhusõiduki juhtimine juhtimisõiguseta isiku poolt

(1) Õhusõiduki juhtimise eest juhtimisõiguseta isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest isiku poolt, kellelt õhusõiduki juhtimise õigus ära on võetud, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 60¹⁶. Õhusõiduki juhtimise üleandmine juhtimisõiguseta isikule

Õhusõiduki juhtimise õiguseta isikule õhusõiduki juhtimise üleandmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 60¹⁷. Lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki käitamise lubamine

(1) Õhusõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt kehtivatele lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki või vastava loata ümberehitatud või kehtestatud korras registreerimata või lennukõlblikkuse sertifikaadita õhusõiduki käitamise lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60¹⁸. Joobeseisundis isiku õhusõidukit juhtima lubamine

(1) Õhusõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt joobeseisundis õhusõiduki juhi õhusõidukit juhtima lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60¹⁹. Juhtimisõiguseta isiku õhusõidukit juhtima lubamine

(1) Õhusõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt õhusõiduki juhtimise õiguseta isiku õhusõidukit juhtima lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60²⁰. Õhusõiduki juhtimine või lennuliikluse teenindamine joobeseisundis isiku poolt

Õhusõiduki juhtimise või lennuliikluse teenindamise eest joobeseisundis isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 60²¹. Isiku kõrvalehoidumine joobeseisundit tuvastavast läbivaatusest

Õhusõiduki juhi või lennujuhi, samuti õhusõiduki juhtimise õigust mitteomava isiku kõrvalehoidumise eest joobeseisundit tuvastavast läbivaatusest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 60²². Lennuliiklusteenuse osutamine lennujuhi või lennuvälja lennuinformaatori luba või nõutavat pädevust mitteomava isiku poolt

Lennuliiklusteenuse osutamise eest lennujuhi või lennuvälja lennuinformaatori luba või nõutavat pädevust mitteomava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

§ 60²³. Ohtlike ainete või esemete veosenõuete rikkumine õhuveos

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(1) Ohtlike ainete või esemete veosenõuete rikkumise eest õhuveos – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60²⁴. Keskkonnaohtliku õhusõiduki juhtimine

Õhusõiduki, mille heitmete saasteainesisaldus või tekitatav müra ületab lubatud piiri, juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 60²⁵. Keskkonnaohtlikku õhusõidukit juhtima lubamine

(1) Keskkonnaohtlikku õhusõidukit juhtima lubamise eest selle omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60²⁶. Lennuliikluse teeninduse üleandmine ebapädevale isikule

(1) Lennuliikluse teeninduse üleandmise eest lennujuhi või lennuvälja lennuinformaatori luba või nõutavat pädevust mitteomavale isikule või sellise isiku operatsioonilisele tööle lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60²⁷. Lennuliikluse lennujuhi korralduste eiramine

Õhusõiduki kapteni poolt lennuliikluse lennujuhi õiguspäraste korralduste eiramise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

§ 60²⁸. Transpondri kasutamata jätmine

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(1) Transpondri kasutamata jätmise eest kontrollitavas õhuruumis, kui selleks puudub asjaomase lennuliiklusteenistuse luba, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60²⁹. Lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki käitamine

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(1) Lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki või vastava loata ümberehitatud või kehtestatud korras registreerimata või lennukõlblikkuse sertifikaadita õhusõiduki käitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60³⁰. [Kehtetu – RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 60³¹. Lennuettevõtja sertifikaadi käitamistingimuste rikkumine

(1) Lennuettevõtja sertifikaadi käitamistingimuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 60³². Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimata jätmine

(1) Registreerimata mittetulundusliku lennutegevuse eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 60³³. [Kehtetu – RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60³⁴. Hooldustõendi väljaandmine selleks pädevust mitteomava isiku poolt

(1) Õhusõidukit hooldanud isiku poolt õhusõidukile hooldustõendi väljaandmise eest, kui isik ei oma sellise hooldustõendi väljaandmise pädevust – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60³⁵. Õhusõiduki käitamine ärilisel eesmärgil lennuettevõtja sertifikaadita

(1) Ärilise lennutranspordi või lennutööde teostamise eest ilma kehtiva lennuettevõtja sertifikaadita – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 krooni.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60³⁶. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 60⁴–60³⁵ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 60⁴–60³⁵ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Lennuamet.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

10. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 61. Lennundusalaste dokumentide kooskõlla viimine käesoleva seadusega

Enne käesoleva seaduse jõustumist väljaantud lennundusalased määrused, litsentsid, sertifikaadid, tunnistused ja load vaadatakse läbi, tunnistatakse kehtetuks või viiakse kooskõlla käesoleva seadusega kuue kuu jooksul, arvates seaduse jõustumisest.

§ 61¹. Ülemineku periood kindlustushüvitiste alammäärade rakendamisel [Kehtetu - RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 61². Lennuameti loal avariimajakaga varustamise erisus

Lennuameti loal võib õhusõiduk, mille maksimaalne lubatud stardimass on kuni 5700 kg ja mida ei käitata äärmiselt lennutranspordis, kuni 2008. aasta 31. detsembrini olla varustatud sagedusel 121,5 MHz töötava automaatse avariimajakaga, mille parameetrid vastavad 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisa 10 kõite III sätetele.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 61³. Lennukõlblikkuse kontrolli teostamise erisus

Käesoleva seaduse § 7¹ lõikes 1 sätestatud erisust § 10 lõikes 3 nimetatud lennukõlblikkuse kontrolli teostamise kohta ning § 10 lõiget 3 kohaldatakse alates 2009. aasta 1. oktoobrist.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 62. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 63. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. septembril.

¹ Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2004/36/EÜ ühenduse lennujaamu kasutavate kolmandate riikide õhusõidukite ohutuse kohta (ELT L 143, 30.04.2004, lk 76–86); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/42/EÜ vahejuhtumitest teatamise kohta tsiviillennunduses (ELT L 167, 4.07.2003, lk 23–36).
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

ÕIEND

§ 7³ lõikest 1 eemaldatud sõna "pandliku".

Alus: "Riigi Teataja seadus" § 17 lg 3².